

Kamniški občan

ŠT. 4

LETO XXV.

KAMNIK, 4. MARCA 1985

● Predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo v naši občini

Tudi o razvoju Fructal-Alko

Ob obisku predsednika izvršnega sveta skupščine SR Slovenije Dušana Šinigoja je bilo med drugim kot problematično izpostavljeno tudi vprašanje nadaljnje prostorske širitve kamniškega združenega dela in vprašanje nadaljnje usode srednje agroživilske šole v Kamniku. Gre za neurejen status navedene šole in vrsto drugih odprtih vprašanj.

Z namenom, da se navedena odprta vprašanja konkretnizirajo in proučijo možnosti razreševanja, se je v sredo, dne 6. februarja, sestal s političnim aktivom naše občine predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo, Milan Knežević. Tega srečanja se je udeležil tudi pomočnik republiškega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora tov. Vuga in direktor delovne organizacije Fructal Alko tov. Trampuš s svojimi sodelavci. Predsednik izvršnega sveta SO Kamnik Franc Jeras je prisotne seznanil z razvojem kmetijstva v

naši občini in z ukrepi, ki jih je potrebno sprejeti, da bi lahko uresničili zastavljene cilje. V tej zvezi pa je posebej opozoril na problem neurejenega statusa Emona-kooperacije, na zamujanje pri melioraciji in komasaciji v KS Križ, Moste in Komenda, na probleme, ki se pojavljajo v zvezi s predvideno industrijsko cono med Kamniško Bistrico in obvoznic in ne nazadnje na vprašanje nadaljnega razvoja delovne organizacije Fructal Alko v kamniški občini. Tov. Knežević je poudaril, da Republiški komitej za kmetijstvo podpira usmeritve naše družbenopolitične skupnosti, ki se nanašajo na ustrezno organizacijsko obliko kmetijske kooperacije, to se pravi, da bi imeli v občini Kamnik svojo enoto. Glede kasnitve del pri melioraciji je poudaril, da se bo osebno zavzel za to, da bi bila dela opravljena do dogovorjenega roka, saj bi se v nasprotnem primeru soočali z velikimi pro-

blemi, predvsem pa gre tudi za to, da bi neizvršene obljube pomenile ogromno politično škodo, saj bi si s tem zapravili zaupanje, ki je prav gotovo potrebno za nadaljnje posege v kmetijstvu. V zvezi z opredeljeno oz. predvideno industrijsko cono je tov. Vuga, pomočnik predsednika republiškega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora poudaril, da je potrebno navedeno cono opredeliti v prostorskem delu dolgoročnega družbenega plana občine, pri čemer ni nobene ovire, da ne bi izvajali ustrezne aktivnosti s postopno preselitvijo organizacij združenega dela na tisti del, ki ni sporen.

V zvezi s problematiko agroživilske šole je bilo posebej poudarjeno dejstvo, da je nesporeljivo, da se programi agroživilstva opravljajo v kamniškem Srednješolskem centru Rudolfa Maistra že tri leta, da pa še do danes ni bilo razrešeno osnovno vprašanje,

med drugim tudi vprašanje sedeža navedene šole. Zato je potrebno vsa nakopičena odprta vprašanja takoj razrešiti.

Tov. Trampuš, direktor DO Fructal Alko je najprej prisotne seznanil z razvojem te velike DO, pri čemer je zlasti poudaril, da je vseskozi v tem kolektivu prisotna zahteva po racionalizaciji proizvodnje. V tej zvezi pa se ta delovna organizacija sooča z velikimi stroški transporta, saj ima DO sedež v Ajdovščini, eno temeljno organizacijo ima v SR BiH, temeljna organizacija Alko pa ima sedež v občini Ljubljana-Siška, dislocirana obrata pa v občini Domžale in občini Kamnik. Usmeritev te temeljne organizacije je, da se postopno seli v Kamnik, kajti le tako bo možna poglobitev obstoječega programa, saj v občini Šiška ni nobene realne možnosti za širitev glede na prostorsko utesjenost, v občini Domžale pa je obrat praktično v središču mesta, pri čemer je ta prostor predviden za gradnjo hotela. Da bi lahko nemoteno potekal ves proizvodni proces na kamniški lokaciji, potrebuje ta delovna organizacija približno 11 ha zemljišča. Seveda bo potrebno v tej zvezi zgraditi še ustrezne objekte, pri čemer pa je predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo posebej opozoril, da je potrebno sprejeti ukrepe, da se ne bi pojavila problematika zemljišča opredeliti v dolgoročnem planu občine Kamnik. Prav gotovo je pomembna in tudi spodbudna informacija predstavnika Fructal Alka, da naj bi se v perspektivi sedež temeljne organizacije Alko preselil v občino Kamnik, kjer se bo pod pogojem, da bodo dane možnosti nadaljnega razvoja, opravljal pretežni del dejavnosti te temeljne organizacije.

T. IPAVIC

Sprejem za predstojnike verskih skupnosti

Predsednik komisije za verska vprašanja pri skupščini občine Rudi dr. Rizman in predsednik koordinacijskega odbora za odnose z verskimi skupnostmi pri OK SZDL Branko prof. Božič sta privedla tradicionalno vsakoletno srečanje s predstojniki verskih skupnosti naše občine. Srečanja sta se udeležila med drugim tudi predsednik SO. Tone Ipavic in predsednik OK SZDL Anton Fišer ter še nekateri člani omenjenih komisij.

Tudi Rizman je v pozdravnem nagovoru opozoril na zaostrene razmere v svetu in tudi na krizne vidike pri nas doma. V svojem izjavi je poudaril, da kljub zaostrenim razmeram, vse to ni negativno vplivalo na korektno odnose med Cerkvijo in družbo nasploh in še posebej ne v naši občini. Poudaril je, da smo lahko zadovoljni

z obojestranskimi korektnimi odnosi.

Predsednik skupščine Tone Ipavic pa je vse navzoče seznanil z varnostno-političnimi razmerami in s krajšo oceno o družbenoekonomskih razmerah v naši občini.

Spregovoril je tudi o prioritarnih nalogah, ki jih moramo realizirati v letošnjem letu.

Rudi Rizman je zaželel vsem prisotnim veliko zdravja in osebnega zadovoljstva pri delu ter nadaljnega utrjevanja medsebojnega sodelovanja in razreševanja problemov, ki jih prinaša vsakdanje življenje.

V imenu vseh navzočih je čestital dekanu Vinku Prestorju k njegovemu napredovanju v kano nika in se mu hkrati zahvalil za vzorno sodelovanje v času njegovega službovanja v Kamniku.

F. A.

● S seje OK ZKS

O žgočih vprašanjih v kulturi

Na zadnji seji občinskega komiteja ZKS Kamnik, bila je 28. februarja, so osrednjo pozornost namenili kulturni problematiki v naši občini.

Gradivo o žgočih problemih v kulturi v naši občini je pripravila posebna delovna skupina komiteja. V gradivu najprej opozarjajo na težke gmotne razmere, ki prizadenejo tudi kulturno dejavnost. Kot najbolj aktualna kulturna vprašanja so v gradivu navedli reševanje prostorske možnosti za ureditev Franciškanske knjižnice, nadalje sanacijo cerkve Sv. Primoža in Malega gradu. V vseh treh primerih ne gre samo za strokovna vprašanja, ampak v prvi vrsti za ohranitev kulturnih spomenikov širšega družbenega pomena. Gradivo opozarja tudi na prostorsko stisko matične knjižnice, in ugotavlja bogato amatersko dejavnost, ki se odvija znotraj

zveze kulturnih organizacij, kjer pa seveda tudi ne manjka težav, od gmotnih do kadrovskih.

Člani komiteja so v razpravi o gradivu med drugim opozorili, da si komunisti, ki delujejo v kulturi, preveč prizadevajo za svoje umetniške dosežke, in ob tem pozabljajo na svojo vlogo, ki jo imajo kot člani zveze komunistov. Menili so tudi, da je skrb za zgodovino-pisje preveč potisnjena ob stran in da v nedogled ne bi smeli pristajati na izgovore, češ da v občini nimamo strokovnjakov za to delo – vsebine dejavnosti pač ne more narokovati kadrovska struktura v kulturi. Precej kritično so govorili tudi o premajhnem sodelovanju organiziranih kulturnih institucij z organizacijami združenega dela v občini – to je navadno vidno le pri povezovanju s kulturnimi animator-

ji, kjer jih pač imajo, o organizaciji posameznih prireditev. Rekli so še, da je dvorana kina Dom premalo vsestransko izkoriščena za vso široko kulturno dejavnost.

Sicer pa so bili nekoliko kritični tudi do gradiva, češ, da je pripravljeno bolj z očmi izvajalcev kot pa odjemalcev kulturnih dobrin. Če si namreč želimo množično kulturo, potem ljudje ne smejo biti le opazovalci, ampak se morajo sami vključevati v kulturno dejavnost na tak ali drugačen način. To še posebej velja za najmlajše, ki bi jih morali še bolj prirediti v množično kulturno dejavnost.

Hkrati z gradivom so na seji komiteja obravnavali tudi predlog organizacijskih priprav na sejo CK ZKS o kulturi, kar pomeni, da se s sejo komiteja razprava o problemih v kulturi v naši občini in v družbi nas-

ploh ni končala, ampak v bistvu šele dobro začela. Poleg organizacij ZK pa se bodo vnapaj vključile vse subjektivne sile, ki so kakorkoli povezane s kulturno dejavnostjo. Predsedstvo OK ZKS Kamnik bo iz vseh teh razprav povzelo predloge in stališča in jih posredovalo medobčinskemu svetu ZKS in CK ZKS.

Člani komiteja so obravnavali tudi delovne aktivne komunistov delavcev neposrednih proizvajalcev. Ob tem so ponovno poudarili pomen teh aktivov in se zavzeli za večjo informiranost in usposobljenost članov aktivov. Pasiven odnos, ki se še kaže v osnovnih organizacijah ZK do aktivne komunistov neposrednih proizvajalcev pa naj bi presegli s tem, da bi v redne oblike usposabljanja članov ZK vnesli vlogo teh aktivov.

J. T.

8. marec, mednarodni dan žena

Letos se spominjamo več jubilejev, ki so spremljali žene na njihovi poti v boju za osvoboditev in enakopravnost. Ob letošnjem 8. marcu mineva 75 let, odkar so na drugi mednarodni socialistični ženski konferenci leta 1910 v Köbenhavnu zastopnice socialistk sprejele predlog sekretarke Mednarodnega ženskega sekretariata Klare Zetkin in njenih sodelavk ter proglasile 8. marec kot mednarodni dan žena. Odtlej naj bi ga socialistke praznovala vsako leto in v vseh državah z zahtevo po volilni pravici, prikazani kot del družbenega vprašanja in v znamenju skupnega boja delavskega razreda in vseh delovnih ljudi proti vsakršnemu izkoriščanju.

Pred 45. leti je na peti državni konferenci Komunistična partija Jugoslavije razpravljala o ženskem vprašanju kot splošno družbenem vprašanju. Ženske so takrat v Jugoslaviji delile usodo ljudstva, doživljale pa so še posebno politično in ekonomsko razločevanje. Bile so brez političnih pravic, za enako delo kot moški so dobivale manjšo plačo. Razločevanje žensk od moških je bilo v vseh predelih države tradicionalno in celo uradno uzakonjeno. Položaj ženske v zakonu, družini in družbi je bil po državi različno urejen. Razlike v zakonih pa tudi v dogmah glavnih verskih skupnosti (pravoslavne, katoliške, islamske) so pogojevale, da je bila ženska obravnavana kot oseba brez poslovne sposobnosti in postavljena v odvisnost očeta, moža, brata ali celo sina. V Srbiji in Makedoniji je bil v veljavi stari srbski civilni zakonik, ki je ženske za moževega življenja izenačeval z mladoletniki in slaboumnimi. Kupovanje in prodajanje žensk pa tudi mnogoženstvo so bili običaji med muslimanskim življenjem. Nezakonsko mater so povsod poniževali, nezakonski otrok pa je bil vse svoje življenje zaznamovan. Odnosi v družbi so se opirali na dvojno moralno: žensko delo je bilo globoko podcenjevano, materinstvo pa je bilo idealizirano le v zakoniti zakonski zvezi, ob požrtvovalni vlogi ženske kot soproge, gospodinjice in matere. O vsem tem so razpravljali na tej konferenci in iskali poti za osvoboditev ženske.

V narodno osvobodilni boj so ženske odhajale predvsem zaradi življenjskega obstoja svojih družin in svojih narodov, ki jih je ogrožala tuja okupacija. Tesna povezanost tega boja z uresničevanjem popolne družbene enakopravnosti žensk ni bilo na zadnjem mestu, je veliko prispevala k množičnemu vključevanju žensk v vse oblike boja. V tem nove Jugoslavije je vgrajeno tudi priznanje popolne enakopravnosti žensk v novih družbenih odnosih. Zahtevana in pričakovana je bila njihova popolna udeležba tudi v prihodnjem ekonomskem in političnem življenju države, problemi materinstva in skrb za otroke pa so bili načelno sprejeti kot skupni, družbeni problemi.

Ob letošnjem 8. marcu bomo ocenili tudi prehojenih 40 let osvoboditve in zmage nad fašizmom. V boju, revoluciji in trpljenju osveščena se je ženska po osvoboditvi vključila v obnovo porušene domovine in graditev nove družbe. Žene so postale aktivne soustvarjalke novih družbenih in ekonomskih odnosov, ki so vključevali tudi boj za enakopravnost obeh spolov. Sodobna industrializacija in tehnologija sami ukijata delitev dela po spolu. Ženska postaja vse bolj aktivna v gospodarstvu, vtem ko se prejšnja skrb za družino in gospodinjstvo, ki so jo imele samo ženske, prenaša delno na ustanove oziroma na pomoč gospodinjstev strojev, tako da se zmanjšuje in deli med vse člane družine. Tako postaja tudi tisto področje družbenega življenja, ki je bilo poprej obravnavano kot bolj ali manj zasebno, družinsko, ali pa kot stvar državne intervencije, sestavni del enotne družbene organizacije, v kateri sleherni delovni človek in občan prispeva in sodeluje v podružbljanju skrbi za svoje življenjske razmere. Številna vprašanja, ki so bila prej obravnavana kot »ženska«, postajajo s tem ne le v besedi ampak tudi v praksi splošna družbena vprašanja. O njih odloča združeno delo in v takšnih razmerah dobiva vsak občan možnost, da svoje potrebe, interese in skrbi enakopravno vgrajuje v samoupravne odločitve.

Letos mineva tudi deset let od mednarodnega leta žensk (1975). Zaključek desetletja žensk je lahko tudi priložnost, da v slehernem okolju ocenimo stvarni položaj žensk in se dogovorimo za hitrejšo razreševanje vseh preostalih družbenih vprašanj, ki zadevajo položaj ženske delavke, samoupravljalke in matere. To je pomembno zlasti zaradi tega, ker se v današnjih zaostrenih gospodarskih in družbenih razmerah pogosto ponovno oživljajo stari pogledi na družbeni položaj žensk, z bolj ali manj prikrito željo izriniti ženske iz javnega življenja. Vse to zahteva večjo aktivnost žensk v samoupravnih in družbenopolitičnih aktivnostih in v vseh procesih upravljanja in odločanja v družbi. Zato se ženske moramo aktivno vključevati v razreševanje konkretnih problemov, predvsem v združenem delu, v krajevni skupnosti in v delegatskem sistemu, in s tem dokazati, da se zavedamo pridobljenega ugleda v družbi in da se iz javnega življenja ne damo več izriniti.

Olga Adamič
predsednica sveta za družbenoekonomski in politični položaj žensk pri OK SZDL Kamnik

Iz dela republiške skupščine

V ZAKON O VARSTVU PRI DELU TUDI POKLICNE BOLEZNI

Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije bo obravnaval:

PREDLOG ZA IZDAJO ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU PRI DELU

Predlagane spremembe ne posegajo v temeljna načela, na katerih temelji veljavni zakon, ampak predvidevajo samo določene dopolnitve, ki jih narekujejo tekom desetletnega uveljavljanja dosedanjega zakonskega urejanja varstva pri delu pridobljene izkušnje. S predlaganimi spremembami in dopolnitvami so predvidene naslednje novosti:

1. Enako kot poškodbe pri delu naj bodo obravnavane tudi poklicne bolezni, kar pomeni obvezno prijavo in evidenco poklicnih bolezni ter obvezno raziskavo posameznih poklicnih bolezni, ki imajo trajne posledice.

2. Uresničevanje varstva pri delu za tiste osebe, ki so po zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju zavarovane za invalidnost, nastalo s poškodbo pri delu ali poklicno boleznijo, a do zdaj niso uživale vrstve pri delu, naj zakon uredi tako, da se tudi pri njihovem delu opravlja preventivne ukrepe in ukrepe varstva pri delu, stalno izboljšujejo delovne razmere in delovno okolje ter zagotavlja usposabljanje za varno delo.

3. Obrtniki in kmetje, ki s predlaganimi spremembami in dopolnitvami zakona šele postajajo osebe, ki uživajo varstvo pri delu, prevzemajo s tem vse obveznosti iz zakona o varstvu pri delu, kolikor se na njih nanašajo. Zagotovili naj bi določena finančna sredstva za izobraževanje in usposabljanje za varno delo, periodične preglede delovnih priprav in naprav, delovnih razmer in mikroklima in periodične zdravstvene preglede.

4. Zakon naj bi izpopolnil določbe o listinskih dokazih glede uresničevanja predpisanih varstvenih ukrepov in normativov ter podrobneje opredelil obveznost za uresničevanje varstvenih ukrepov in normativov, standardov in tehničnih predpisov, ki zagotavljajo predhodno varstvo že pri projektiranju, graditvi in konstrukciji objektov, projektiranju tehnološkega procesa, projektiranju, konstruiranju, izdelovanju in uvozu delovnih priprav in naprav ter sredstev in opreme za osebno varstvo delavcev pri delu.

5. Republiški upravni organ, pristojen za delo, naj z izvršilnimi predpisi določi pogoje, ki jih morajo izpolnjevati delovna sredstva oziroma katerim mora zadoščati delovno okolje.

6. Določitev skrajnih rokov izvajanja periodičnih pregledov in preiskav delovnih razmer in delovnega okolja ter zagotovitev nadzora nad kakovostjo teh načinov in postopkov pregledov in preiskav. Roki pregledov in preiskav za dela, kjer se šteje zavarovalna doba s povečanjem, naj bodo pogostejši.

7. Pogoje za zdravstvene in psihofizične sposobnosti delavcev pri delih oziroma nalogah, kjer je večja nevarnost poškodb ali zdravstvenih okvar, je potrebno uskladiti s strokovnim mnenjem medicine dela.

8. Zakon naj bi določal le obveznost, da delavci samoupravno urejajo organizacijske oblike opravljanja strokovnih nalog iz varstva pri delu, v odvisnosti od posebnosti in zahtevnosti delovnega procesa in uporabe sredstev za delo ter drugih pogojev pri tem.

9. Razširitev možnosti vzpostavljanja pooblastilnega razmerja med Republiškim komitejem za delo in organizacijami združenega dela za opravljanje strokovnih nalog s področja varstva pri delu, ne da bi pooblastilo vezali samo na tiste, ki raziskujejo, izvajajo in pospešujejo varstvo pri delu.

10. Potrebna je drugačna razdelitev pristojnosti na nadzorstvo nad varstvom pri delu med Republiškim inšpektoratom za delo in občinskimi oziroma medobčinskimi inšpekcijami dela. Dosedanja panožna porazdelitev ne bi bila več edino merilo, s čimer bi dosegli večjo racionalizacijo dela navedenih organov. Prav tako bi bilo potrebno razmejiti pristojnosti glede nadzorstva varstva pri delu v pomorstvu med republiškim inšpektoratom za delo in luško kapetanijo.

11. V spremembe in dopolnitve zakona o varstvu pri delu je potrebno vnesti vse tiste prekrške, ki so zdaj določeni v posameznih pravilnikih in uskladiti višine denarnih kazni. Prekrški se, po določbah zakona o prekrških, predpisujejo samo z zakonom, uredbo ali odlokom Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije in z odloki občinskih skupščin.

Predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pri delu s tezami za osnutek zakona je objavljen v Poročevalcu štev. 1 z dne 8. januarja 1985.

Mirno, toda delovno

Krajani krajevne skupnosti Kamniška Bistrica, ki so se v petek, 22. februarja, številčno udeležili zbora krajanov, so sprejeli realizacijo delovnega in finančnega programa za leto 1984 in predlog programa za leto 1985.

Za marsikoga je bil ta zbor v primerjavi z nekaj zadnjimi precej nenavaden, saj je minil brez večjih izpadov, za kar se gre prav gotovo zahvaliti prizadevnim članom sveta in še posebej predsedniku Janezu Čevka, ki so planirane naloge, seveda tudi s pomočjo ostalih krajanov, med letom precej uspešno realizirali.

Ker je KS Kamniška Bistrica po površini med večjimi krajevnimi skupnostmi v Sloveniji, je povsem razumljivo, da so potrebe po ureditvi cest in komunalnih objektov dobile prednost v delovnem in finančnem programu. Večji del sredstev, od skupno 4.611.149 din, kolikor se jih je v letu 1984 zbralo na žiro računu krajevne skupnosti, se je namenilo za asfaltiranje ceste v Zg. Stranjah (1.144.154 din) in za izdelavo programov ter delnega prednakazila za asfaltiranje najdaljše, toda najslabše urejene ceste v Bistričico (1.049.844 din). Vseh del na teh dveh objektih kljub sofinanciranju in udarniškim delu krajanov zaradi premajhnega dotoka sredstev ni bilo moč zaključiti, zato se bodo nadaljevala že spomladi, kar je potrdil tudi zbor krajanov. Pri vzdrževanju krajevnih poti in nekaterih gradbenih delih sta veliko prispevala tudi TOZD Kalcit in SGP Graditelj. Vprašanju pokopališča, ki je že nekaj časa povzročalo negotovanje med krajanji, so se člani Sveta krajevne skupnosti in pokopališkega odbora temeljito posvetili. Z udarniškim delom in približno 500.000 din je pridobljenega prostora za okrog 55 grobov. Zaradi nujnosti razrešitve problema, se je delalo ob vsakem vremenu, kar dokazuje pripravljenost občanov do razreševanja problemov in samega razvoja kraja. Približno 66.000 din je bilo porabljenih tudi za nakup opreme za prevoz umrlih. V letu 1985 bo odbor pričel z akcijo izgradnje mrliske vežice in pridobitev zemljišča za nadaljnjo razširitev pokopališča.

Z oskrbo z vodo (vodovod so krajanji pred leti zgradili sami) v letu 1984 ni bilo večjih težav. Za nemoteno preskrbo, tekočo vzdrževalna dela (110.000 din), varstvo vodnih zajetij in pobiranje vodarine so skrbeli člani na novo konstituiranega vodovodnega odbora, ki so pripravili tudi dopolnila k pravilniku, ki bodo natančneje urejala razmerja z odjemalci vode.

Poleg navedenega so se sredstva namenila še za izgradnjo dela telefonskega omrežja, vzdrževanje doma na Vegradu, ki žal še vedno samuje in kljubuje času, vzdrževanje javne razsvetljave, delovanje samoupravnih organov, družbenopolitičnih or-

ganizacij in društev ter za različna praznovanja v okviru krajevne skupnosti.

Precej pozornosti, kot že nekaj prejšnjih let, je bilo posvečenih vprašanju varstva okolja. Žal so rezultati v primerjavi s porabljenim časom oz. številom sej, sila majhni. Rudnik Kaolina – obrat Kalcit je želel v preteklem letu delno sanirati obstoječe stanje (zazidalni načrt), vendar so krajanji predlagani načrt zavrnili. O tem je bilo že veliko napisanega. Nekaj sklepov, od katerih naj omenim le potrebo po izdelavi študije za morebitno preselitev obrata bliže kamnolomu, še vedno ni realiziranih. Takšno zavlačevanje, v preteklosti pa je bilo še več podobnih s strani te DO, ne daje veliko upanja za hitro, toda temeljito sanacijo.

O tem vprašanju, kakor tudi o

oživilanju turističnega društva, doma na Vegradu in delovanju krajevne samouprave, bodo člani sveta KS in DPO v KS spregovorili kaj več tudi v letošnjem letu.

In kako izgleda operativni in finančni plan KS Kamniška Bistrica za leto 1985?

Izgradnja lokalne ceste Bistričica 940.000

Izgradnja ceste v Zg. Stranje 485.000

Izgradnja ceste v Borovlju 150.000

Izgradnja priključkov Okroglo-Praprotno 500.000

Javna razsvetljava v KS 400.000

Vzdrževanje vodovoda 690.000

Graditev in vzdrževanje pokopališča 840.000

Vzdrževanje cest in ureditev

odvodnjavanja 300.000

– Ureditev odvodnjavanja v Zagorici in Bistričici 100.000

– Ureditev ceste županje njive 50.000

– Zamejičenje javnih cest v Županjih njivah in Bistričici 30.000

– Sofinanciranje Kamniškega občana 15.000

– Vzdrževanje DOMA Vegrada in pridobitev dokumentacije za mrlisko vežico ter pločnik

OS – samopostrežna trgovina 400.000

– Dotacije za šolo v naravi, SLO in DS, ŠD Jurij Libnik, ZZB in praznovanja, obdaritve, reprezentančni stroški 195.000

– Pisarniški material 20.000

Za te in še nekaj manjših akcij bo potrebnih okrog 5.280.000,00 din.

B. H.

Nevšečni prispevek

V januarju 1985 sem poslal več političnim delavcem in forum kopije dopisov, ki zadevajo povezovalno cesto mimo Metalke in ob šolskem ozemlju. Izvirnik sem naslovil na predsednika krajevne skupnosti Center občine Kamnik. En dopis je zahteval sklic krajanov in volivcev, v drugem pa je šlo za inačico variante pri Perovem namesto pri Metalci, oba podpisana od več občanov, tretji pa, ki sem ga napisal, podpisal in odgovarjam zanj, pa jaz.

Ta slednji se nanaša na ogroženost vaših otrok, Kamničani, zaradi »imenitne« odločitve in rešitve problema o povezovalni cesti v Kamniku. Po tej rešitvi je »možno med staro Eto (t. i. Kristofovo hišo na Kidričevi 35 – op. pisca članka) in Metalko zgraditi povezovalno cesto.« Možno je že, saj bi lahko tam zgradili tudi nebotičnik – kaj pa posledice? O teh naj spregovorim moj že omenjeni, očitno nevšečni Prispevek k problemu t. i. povezovalne ceste v Kamniku. Zapisal sem »očitno nevšečni«, saj nanj ni bilo nobenega pozitivnega odmeva, če pa predsednik IS v že citiranem članku samoupraviteljsko trdi, da je »povezovalna cesta med Eto in Metalco edino sprejemljiva.« (?)

Tule je še enkrat moj prispevek z dne 23. 1. 1985:

Prispevek k problemu t. i. povezovalne ceste v Kamniku

Naj takoj na začetku poudarim, da ne pišem teh vrstic kot potencialna žrtev predvidene povezovalne ceste v Kamniku, temveč kot strokovnjak za vplive okolja na človeka oziroma na njegove kromosome, ki so, med drugim, nosilci dednih lastnosti. Odgovarjam za vsako napisano besedo in sem vsakomur na voljo in pripravljen za pojasnila.

*Delegatsko glasilo skupščine občine Kamnik št. 1., jan. 1985; izjava predsednika IS tovariša Franca Jerasa na str. 7 omenjenega glasila

Za kratek uvod: med činitelje, ki kvarno vplivajo na kromosome, ker jih tako ali drugače spreminjajo, štejemo notranje in zunanje. Tu nas zanimajo slednji. Lahko jih delimo na kemične in na fizikalne, pa na nekatere mikroorganizme (gre predvsem za viruse). Zanimajo nas predvsem izpušni plini bencinskih motorjev zaradi dodanega svinčevega tetraila (sredstva proti klenkanju v motorju). Majhne, a trajne koncentracije svinca povečajo njegove naložbe v kosteh in okvarjajo kromosomsko strukturo. Svinec izriva iz kosti kalcij, kar je še posebno nevarno za doraščajoče otroke. Že pred leti smo opravili pilotsko študijo o vplivih majhnih količin svinca na človeške kromosome (Zavod SRS za zdravstveno varstvo v Ljubljani). V ozki alpski dolini, v Žerjavu, kjer je postavljena toplotna svinca in cinka, smo ugotovili patološko spremenjene kromosome pri ljudeh kar v 22–63%. Največji odkloni, ki so še v mejah normalnega, pa smejo znašati le 1–2%.

Zakaj se bojimo kromosomskih motov in deformacij? Kromosome so mikroskopsko drobne nitaste tvorbe, nosilci dednosti. Če se število ali oblika kromosomov spremeni, se spremeni tudi stavek genov na njih. To pomeni, da so v kromosomih programirana sporočila, kako bo človek oblikovan, kakšen značaj in kakšen odnos do družbe bo imel, h kakšnim boleznim bo nagibal in podobno. Pravilno obliko in število lahko primerjamo s pravilno telefonsko številko. Če se številke zamešajo, se oglasi na poziv nekdo drug. Če je s kromosomi kaj narobe, je narobe tudi z organizmom.

Kmetje iz okolice Žerjava trdijo, da so imele krave v preteklih desetletjih skoraj vsako leto telčke. Bolj ko se je v topilnici večala proizvodnja, bolj neplodno je postajalo govedo. Zdaj imajo krave v plodnem obdobju le še po dva, tri telčke. Vse drugo izvržejo. Čedalje več krav je jalovih. Posledice spremenjenega okolja se kažejo na živini prej, ker se ta pač hrani s travo, na katero lega svinčev prah. Treba se je vprašati: ali niso morda prizadeti tudi ljudje, ki so prisiljeni živeti v večnem avtomobilskem dimu, ki poleg ostalih strupov vsebuje tudi strupeni svinčen te-

tratil? Zakaj neki uvajajo Nemci bencin brez svinca?

V zapisniku zbora krajevnih skupnosti 12. 12. 1984 je med drugim brati tudi, »da bi bilo resnično politično in tudi drugače škodljivo, da ponovno začnemo razpravo, kje ta cesta gre...« (citirano dobesedno iz Delegatskega glasila Zapisnika str. 18.) Šla bi naj torej mimo dveh šol z blizu 2000 otroci... Jaz bi namesto citiranih besed zapisnika seje na Skupščini občine Kamnik dejal:

»Zvonimo pred točo«

Dodatek: vse kaže, da nekatere moje prispevek premočno pove, zato se mi zdi potreben še dodatek, ki naj razloži, da ne gre samo za telčke na Koroškem, ampak za naše ljudi in otroke in njih otrokov otroke (čprav pravijo naši bratje Hrvati, da je »pametno i komarac muzika...«).

Torej: pravim, da spremembe, ki nastanejo na kromosomih med življenjem, navadno nimajo hujših posledic za nosilca teh spremenjenih kromosomov, ker so tkiva in organi pač že oblikovani. Kaj pa bo s potomci, ki bodo nasledili tako okvarjeno dediščino? Bom povedal kar po domače: tistim, ki načrtujejo in vztrajajo pri novi povezovalnici mimo šolskega ozemlja je očitno vseeno, kaj bo potem, ko njih ne bo več in bodo ostale samo posledice, genetsko okvarjeni otroci, psihično in telesno defektni.

Glejte, že pred leti so bile zle slutnje objavljene v slovenskem dnevniku Večer, ki pravi, da so se na Koroškem soočili z zaskrbljujočim pojavom, da je pri nosečnicah oziroma pri porodih ugotovljeno veliko genetskih motenj, ki so dosegle že tak obseg, da vzmernirajo zdravstveno službo. O tem je govoril na seji ravenske skupščine dr. Hinko Seničar. O prispevku naraščajoče onesnaženosti ozračja pri razteledenju obrovstvenih smrtnih primerov in nedonošenih novorojencev bi vedel kaj povedati tudi otroški patolog-specialist dr. Martin Ačko z inštituta za patološko morfologijo medicinske fakultete v Ljubljani.

Naj ne bodo te vrstice le »klic vpijočega v puščavi« – ampak dobronamerna poslanica, ker še enkrat: ZVONIMO PRED TOČO!

DR. DRAGO BLATNIK

RAZPIS

Komisija za idejno politično delo pri občinski konferenci ZSMS Kamnik

razpisuje

Plaketo občinske konference ZSMS Kamnik, srebrni znak občinske konference ZSMS Kamnik in priznanje na področju kulture

Priznacija so namenjena posameznikom in organizacijam za njihovo delo in prispevek k dosežkom trajnejšega pomena pri razvijanju socialistične samoupravne družbe, zlasti pri:

– uveljavljanju mlade generacije kot nosilke odločanja na vseh ravneh,

– za dosežke pri uveljavljanju, krepitvi in razvoju ZSMS kot najmočnejše organizacije mlade generacije in uveljavljanju pogojev za zadovoljevanje ekonomskih, socialističnih, političnih, kulturnih in drugih družbenih interesov ter vsakodnevnih potreb,

– za uveljavljanje ustavno opredeljenih družbenoekonomskih in političnih odnosov, še zlasti pri razvijanju delegatskega sistema in uveljavljanju in razvijanju temeljnih samoupravnih skupnosti.

Predloge za obrazložitvijo in utemeljitvijo naj predlagatelji posredujejo komisiji za IPD pri Občinski konferenci ZSMS Kamnik, Titov trg 1, najkasneje od 15. 4. 1985.

Komisija za idejno politično delo pri OK ZSMS Kamnik

Knjižne nagrade za spise o naravi in divjadi

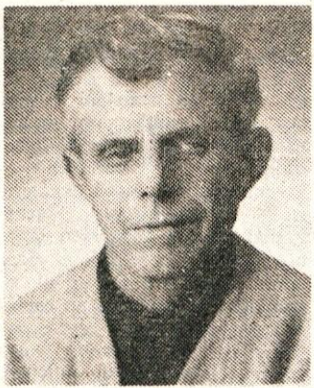
Na proslavi v počastitev slovenskega kulturnega praznika so predstavniki lovške družine Stahovica podelili petnajstim učencem OS Kamniškega bataljona v Stranjah knjižne nagrade za najboljše spise o naravi in divjadi.

Lovska družina Stahovica je konec lanskega leta v počastitev svojega 30-letnega jubileja razpisala natečaj za najboljše spise, v katerih naj bi učenci opisali svoj odnos do narave, do divjadi in varstva okolja. Za najboljše je posebna komisija ocenila spise: Poznavanje gozdnih živali Majde Kladnik iz 8. a razreda, Obisk

pri lovcu Metode Kemperl iz 7a razreda in spis Bil sem jelen učenca Damjana Petka iz 6 a razreda. Vsi trije so prejeli kot priznanje lepe ilustrirane knjige o divjadi.

Pravilen odnos do narave in okolja je pomembna sestavina človekove kulture. Zato se je ta akcija stahovski lovcev povsem ujela s praznovanjem slovenskega kulturnega praznika. Lovci in učitelji so se dogovorili, da bodo poskrbeli zato, da bi se tako sodelovanje med šolo in lovsko družino razvijalo tudi v prihodnje.

F. SVETELJ

Triintrideset let zvest Graditelju

Konec tega meseca odhaja Stefan Rajsar v zaslužni pokoj, zato je prav, da predstavimo delavca SGP »Graditelj«, ki je edini v tej delovni organizaciji že vse od njene ustanovitve, od oktobra 1954. V teh letih je zamenjal več kot deset direktorjev; ti so se hitro menjavali vse tja do 1965. leta, ko je to mesto prevzel sedanji direktor Franc Martinec.

Predhodnik sedanjega štiristočlanskega kolektiva je bil Remont – obrtno podjetje za gradbeno in vzdrževalna dela v Kamniku.

»Ko sem prišel k Remontu, nas je bilo okrog dvajset. Vsak je dobil lopato, kramp in samokolnico, vsa gradbena dela smo takrat opravljali ročno. Podjetje se je moderniziralo, večino del opravljajo stroji, delo je zato veliko manj naporno. Pa kljub temu naši gradbeni delavci, predvsem tisti iz drugih republik, ki so nam začeli prihajati v šestdesetih letih, vztrajajo na teh delovnih mestih le po nekaj let, nekateri le nekaj mesecev. Zato ni čudno, da sem ostal edini, ki je pri Graditelju od njegove ustanovitve pa do svoje upokojitve.«

Takole je pripovedoval naš sogovornik Stefan Rajsar, ki danes živi v Šmartnem v Tuhinju, po rodu pa je Prekmurec. Rodil se je 4. 5. 1925 v Gornji Lendavi kot prvi otrok šestčlanske družine. Po končani osnovni šoli je do svojega dvajsetega leta skrbel za vso družino, ker je oče delal v tujini. Drugo svetovno vojno je preživel v domačem kraju, ki je bil pod madžarsko okupacijo. Malo pred koncem druge svetovne vojne se je priključil NOB. Po vojni je odšel na Gorenjsko »s trebuhom za kruhom«. Najprej se je zaposlil pri tržičkem Gradisu, nato je odšel v Luče, od tam pa je dvainpetdesetega leta prišel h kamniškemu Remontu, ki se je štirinpetdesetega primenoval v Splošno gradbeno podjetje Graditelj. Do osemindesetega leta je delal kot gradbeni delavec, potem pa se je zaradi slabega zdravja zaposlil v samskem domu Graditeljevih delavcev na Maistrovi kot čistilec. Pravi, da to ni niti najmanj hvaležno delo, z veseljem pa se spominja svojega dela v petdesetih letih, ko so v Kamniku zidali plavalni bazen, Delikateso, banko, dijaški dom, kasneje so začeli z gradnjo prvih stanovanjskih blokov...

Triinpetdesetega leta se je poročil s Stranjanko. Vseskozi je sam skrbel za šestčlansko družino. Trdo je delal. Pravi pa, da mu kljub temu ni žal, da je tako dolgo ostal pri istem podjetju, v katerem je vztrajal tudi v njegovih najtežjih časih in tako s svojimi žulji tudi sam prispeval k razvoju delovne organizacije.

R. GRČAR

Zaposlim KV stavnega kleparja ali delavca za priučetev – OD po dogovoru. Kleparstvo Resnik, tel. 847-180.

Zaposlim KV avtomehanika za delo v novi AVTOSERVISNI DELAVNICI Fužine 5, Kamnik. Janez Sitar, Vrhpolje 224, Kamnik.

Zaposlim KV stavbnega kleparja, po možnosti z znanjem del na prezračevalnih napravah. Vinko Petek, Križ 24, Komenda, tel. 841-113.

Nekaj utrinkov iz krajevnne skupnosti Perovo

V krajevni skupnosti Perovo so konec lanskega leta le uspeli do konca asfaltirati Pot 27. julija. K novi cesti spada tudi nova ograja na mostu čez kanal Kamniške Bistrice. Nova ograja zagotavlja varnejši prehod. Tudi tu brez združenega dela ni šlo.

V januarju smo dobili novo pridobitev. Razveselili so nas delavci PTT s postavitvijo medkrajevnega telefona na stavbi SKG. Telefon je novejši izdelave, saj deluje samo na nove kovance – nove dinarje. Slaba tolažba za tiste, ki so lani ostali brez telefonskega priključka... Konec prejšnjega in začetek letošnjega leta je torej za KS Perovo spodbuden. Nekaj se je premaknilo, vendar pre malo. Soseka ob Kovinarski, Steletovi in Zikovi ulici je precej velika, na Zikovi pa še kar gradijo. V gradnji je stolpič, zraven pa že zija nova gradbena jama. Število stanovanj in stanovanecv raste, le pri trgovinah se ne premakne. Najbližje trgovine so Zaprice, na Kranjski cesti in na Bakovniku. Z naselitvijo teh blokov, ki so v gradnji, bodo že sedaj precejšnje vrste v trgovinah postale še

daljše. Manjkajo tudi razni uslužnostni servisi, posebno pa manjka boljša oskrba in založenost trgovin. Novih še verjetno dalj časa ne bo, ker samo »rezervacija zemljišča« ni dovolj... In zato se ni čuditi, če srečaš Kamničana v Domžalah, polno otovorjenega, kako hiti iz ene trgovine v drugo in na veliko nabavlja. Lahko pa bi ves ta denar ostal v Kamniku...

Tudi za najmlajše in malo starejše ni poskrbljeno, saj razen peskovnika nimajo prav nič. Tako so se prisiljeni igrati po parkirnih prostorih, po zelenicah in jih s tem uničevati, na travniku med cestama in ob Steletovi cesti, po kateri drvijo avtomobili, avtobusi, tovornjaki. Igrajo se ob cesti, na kateri ni nobenega označenega prehoda za pešce oziroma ni dodatne omejitve hitrosti, da o javni razsvetljavi sploh ne govorimo.

Bo storjenega kaj več za omejene težave in pomanjkljivosti? Kdaj bomo lahko pritrdilno odgovorili, da smo zadovoljni z življenjem ob Steletovi cesti oziroma v Kamniku?

PoB

Atomske toplice za ribe v Nevljici

Zadnje čase imajo ponekod velike probleme z odtekanjem naftnih derivatov v razne reke in s podobnim onesnaževanjem.

V KS Srednja vas smo se z onesnaževanjem Nevljice spoprijeli na povsem svoj način. V vasi Vaseno že dolga leta vanjo odteka voda z bogatimi lastnostmi in tako krepki in sveži dokaj umazano Nevljico. Kolikor sem na tekočem, je zdravje rib zato v teh vodah kar dobro, težave imajo morda samo tiste z srčnimi napakami. Izvir ima to dobro lastnost, da je pretočne narave in se živelj v Nevljici ne more pritoževati glede zastajanja in čistosti vode. Moti mogoče le to, da zadnje čase vse več ljudi z najrazličnejših krajev naše domovine prihaja z raznimi posodami in pridno odnaša to vodo. Da bi bila uporabnost vode čim manjša in odtekanje v Nevljico normalno, se že nekaj let uspešno trudijo tudi občinski in drugi organi, ki ne dopuščajo nobenih »posegov« v to naravno bogastvo.

To je prav gotovo lepa skrb za čisto okolje in živelj v Nevljici se prav nič ne pritožuje. Nasprotno, ribice so prav vesele, da vsa raziskovanja in sredstva, ki so bila vložena v raziskovanje atomskih vrečev, niso preprečila odtekanje tople vode v njihovo vodno kraljestvo. Jaz pa vsega tega vendarle ne razumem. Moti me namreč vprašanje, kdaj se bodo družbena sredstva, porabljen za ta raziskovanja, družbi tudi povrnila.

ANTON ŠUŠTAR

Predstavljamo program dela

6. sodelovanje s strokovno komisijo za ravnanje z odpadki in v okviru pravil društva z drugimi organi društva;

7. v primerih republiškega ali večjega pomena sodelovati z Zvezo društev za varstvo okolja Slovenije in drugimi republiški organi;

8. spremljati dosežke in izkušnje s področja varstva voda in jih uvajati v našo prakso.

Zrak

Čisti zrak je dobrina, ki je vse pogostejše v nekaterih okoljih prisotna samo še občasno. Vire onesnaževanja zraka delimo na:

- onesnaževanje s plini, ki so produkt zgorevanja: žeplov dioksid (SO_2), ogljikov monoksid (CO), dušikovi oksidi (NO).
- onesnaževanje s plini organskega izvora, ki so produkt nepopolnega zgorevanja različnih organskih spojin (saje, ipd.).
- onesnaževanje s plini iz posameznih tehnoloških procesov,
- onesnaževanje z drobnim prahom.

Najboljše merilo onesnaženosti zraka s plini je koncentracija SO_2 v zraku. Viri onesnaženja z SO_2 so:

- motorji z notranjim zgorevanjem, predvsem v prometu,
- individualna kuršča,
- kuršča v proizvodnji in energetskih objektih,
- odprti tehnološki procesi.

Da bi ustvarili pogoje za učinkovitejšo varstvo zraka pred onesnaževanjem, si bo komisija v naslednjem obdobju prizadevala za uresničitev naslednjih nalog:

- izdelavo kartografskega predloga večjih industrijskih onesnaževalcev z oceno letne emisije škodljivih snovi na območju obeh občin,
- ocene emisije škodljivih snovi iz individualnih kuršč, ki postajajo čedalje večji problem v strnjenejših naseljih zaradi povečane kurjenja s premogi, ki vsebujejo znatne količine žvepla, poleg tega pa so kuršča v večini kotlov centralnih kurjav slabo prilagojena zgorevanju premoga in gre v zrak tudi večja količina trdnih delcev,
- osveščanje in obveščanje

Pogled na naselje na Jamah z Zelenega roba

• K osnutku zazidalnega načrta Velike planine

Preudarimo vse posledice

Te dni je v avli občinske skupščine na ogled osnutek zazidalnega načrta za Veliko planino. Načrt predvideva, da bi sedanjim 35 kočam na Jamah dodali še 30 počitniških hišic, pri čemer bi sedanje naselje precej razširili v smeri proti severu. V glavnem torej ne gre za zgostitev ali zapolnitev v obstoječem naselju, pač pa za povečanje naselja.

V zvezi s tem predlogom se odpira nekaj vprašanj, na katera bi kazalo zelo jasno odgovoriti, preden bi sprejeli predlagano rešitev. Že pred desetimi leti je bilo veliko razprave o dilemi, ali za pospeševanje turizma na Veliki planini razvijati prenočitvene zmogljivosti na planini, ali pa naj se na planini razvija predvsem dnevni izletniški turizem. Podporo je dobila druga usmeritev, čeprav so bili močni glasovi o hotelu in drugih nočitvenih zmogljivostih na planini. Verjetno kaže dati prav tistim, ki ugotavljajo, da je privlačnost in mik velikoplaninskega sveta ravno v njegovi prvobitnosti, v neokrnjenosti naravnih lepote, v ohranitvi in razvijanju planšarske tradicije. S pretirano širitvijo bivalnih naselij pa bi krepko posegli v te naravne danosti, zaradi katerih je Velika planina to, kar je oaza miru kot zadnji čas pogosto slišimo.

Drug vidik, ki bi ga bilo treba pri odločitvi o novih gradnjah na planini upoštevati je, da je to

območje znotraj širšega varovalnega pasu vodovodnega zajetja na Iverju, torej največjega vodnega vira v naši občini. Prav gotovo ne kaže izgubljati besed o neprecenljivi vrednosti zdrave pitne vode, ki je v mnogih krajih naše domovine že krepko primanjkuje. Kamničani pa se, kot kaže sedaj, premalo zavedamo te svoje prednosti. Zavedli se je bomo verjetno šele takrat, ko bo prepozno.

Širitev naselja prav gotovo pomeni novo nevarnost za večje onesnaževanje okolja, kljub vsem zahtevam o gradnji vodotesnih greznic, o odvažanju fekalij na Gojsko planino, itd.

Morda bi bilo bolje, če bi namesto novih gradenj uresničili staro idejo o boljšem izkoriščanju obstoječih koč, ki zdaj niso izkoriščene niti 10 odstotno, z ureditvijo skupne recepcije in podobnim. Ožji skupinski, kratkoročni ali celo privatni interesi v tem primeru ne bi smeli prevladati nad širšim in dolgoročnim družbenim interesom, ki naj bi se odražal v večji skrbi za ohranitev naših naravnih lepote in čistega naravnega okolja, v katerem živimo in s katerim računamo tudi pri načrtovanju razvoja turizma v naši občini.

F. SVETELJ

Iz domžalskega občinskega Poročevalca PO VODI NAM STREŽEJO

Zvedeli smo, da nam želijo Kamničani z odprtjem smetiščne jame v Suhadolah (površina okrog 8 ha) svinjati našo podtalnico, ki jo izpod tega polja Domžalčani uživamo. Če jim to uspe, tedaj bodo veliko bolj uspešni kot smo mi, ko jim svinjamo Kamniško Bistrico. Veliko planino in Menino.

Pripis: Kot kaže bodeča slamica iz Slavnika v domžalskem občinskem Poročevalcu (februja 1985) se Domžalčani bolj zavedajo naših težav z varstvom okolja, kot mi sami. (F. S.)

Novosti v kamniški knjižnici

- Pavličić P.: Večerni akt – Mladinska knjiga 1984
 Andersenove pravljice – Mladinska knjiga 1984
 Palada J.: Pismo – Mladinska knjiga 1984
 Hišni računalnik – Mladinska knjiga 1984
 Wouk H.: Rat i sjećanja – Otokar Keršovani 1982
 Vadnal K. – K.-S. Gliha: Ekonomika in organizacija kmetijske proizvodnje – Državna založba Slovenije 1984
 Leskovec A.: Jurij Pelvinar – Kraljična Haris... Mladinska knjiga 1984
 Camus A.: Kaligula Nesporazum – Mladinska knjiga 1984
 Verne J.: Grad v Karpatih Zeleni žarek – Tehniška založba Slovenije 1984
 Slikarji o slikarstvu, Od Cezanna do Picassa – Mladinska knjiga 1984
 Lipovec M.: Slovenci pod Ješovo brezo – Založba Lipa 1984
 Rudolf S.: Olimpijski ogenj in dim – Založništvo tržaškega tiska 1984
 Koroški koledar 1985 – Založba Drava 1984
 Kosmač C.: Kamen in njiva – Založništvo tržaškega tiska 1984
 Kuhar H.: Jelka – Založba Drava 1984
 Bartol V.: Čudež na vasi – Založništvo tržaškega tiska 1984
 Sienčnik L.: Koroški Slovenci v boju za svojo šolo – Založba Obzorja, Založba Drava 1984
 Bevk F.: Rož, Podjuna, Zila – Založba Drava 1984
 Jadranski koledar – Založništvo tržaškega tiska 1984
 Radešček R.: Slovenske ljudske vaje – Kmečki glas 1984
 Vidic J.: Krik v Dragi – Založba Borec 1984
 Granžan D. in D.: Lepi z naravo – Delo, Delavska enotnost, Naša žena 1984
 Med Bočem in Bohorjem – Delavska univerza Rogaška Slatina 1984
 Statistični letopis SR Slovenije 1984 – Zavod SRS za statistiko 1984
 Globine Gorenjske – Jamarski klub Kamnik 1982
 Kirst H. H.: Konec 1945 – Založba Lipa 1984
 Črnologar L.: Na drugem bregu – Kmečki glas 1984
 Korošec I.: Poti v znano – Kmečki glas 1984
 Vanderberg Ph.: Dolina kraljev – Založništvo tržaškega tiska 1984
 Eden D.: Zamenjana nevesta – Založništvo tržaškega tiska 1984
 Harrer H.: Beli pajek – Založba Obzorja 1984
 Crnković R.: Finančni trg 2. dopolnjena izdaja – Založba Obzorja 1984
 Šorn J.: Začetki industrije na Slovenskem – Založba Obzorja 1984
 Kovič K.: Pajacek in Punčka – Mladinska knjiga 1984
 Plesna šola predšolskih otrok – Založba Univerzum 1984
 Andrejčič A.: Delitev po delu in rezultati dela – Delavska enotnost 1984
 Začimbe in dišavnice – Delavska enotnost 1984
 Hodalič M.: Zdravnikovi nasveti – Založba Univerzum 1984
 Šelhaus E.: Fotozgodbe – Delavska enotnost 1985

Sto let šole v Stranjah

Letos praznuje osnovna šola v Stranjah stoletnico. Castiljivih sto let šole je poteklo. To je obletnica, pomembna v razvoju našega kraja. Nanjo smo ponosni vsi, krajani in prosvetni delavci, ki nadaljujemo pred sto leti začeto pot.

Učiteljski poklic s ponosom daje obračun svojega dela za tih sto let. Prebija je meje neznanja v tem, do nedavno odmaknjenem kraju, pomagal je rušiti staro in graditi novo.

Učitelj ni bil le šolnik otrokom. Zavest njegovega poklica mu je nalagala vse večje odgovornosti. Biti je moral pobudnik kulturnega in družbenega življenja, organizator strokovnega usposabljanja mladih in starejših, predvsem pa oblikovalec zavesti.

Naš narod je moral v preteklosti večkrat odločati o svoji usodi. Pri tem ima velik delež učitelj, njegov vpliv na oblikovanje nacionalne in revolucionarne zavesti. Ni zgolj slučaj, da se je med našim osvobodilnim bojem znašlo toliko učiteljev s svojimi nekdanjimi učenci, delavci in kmeti v skupnem boju za boljši jutri. Čas učitelju ni bil vedno naklonjen. Mnoge zapreke je moral premagovati in često je postavljali svoje prepričanje in ideje nad življenjsko eksistenco. Celo danes, ko je postal samoupravljalec in soupravljalec celotne družbe, niso njegove vloge in njegove naloge v združenem delu dovolj opredeljene. Marsikdaj se še pozablja, da lahko prav učitelj odločilno vpliva v najbolj sprejemljivi otroški dobi na oblikovanje mlade osebnosti, na etično vrednotenje mladih, na njihovo samoupravljalno zavest, socialistični patriotizem in na spoznanje o usodni povezanosti enakopravnih jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Biti učitelj ni lahko, predvsem danes, ko je družba njegovo delo močno razvrednotila. Naj zato stoletni jubilej prispeva k spoznanju, da bo učitelj tako kot ga bo družba vzgojila in bo njegova vloga tolikšna, kot jo bo družba pogodovala in vrednotila.

Na ozemlju Slovenije je bilo v sedemnajstem in osemnajstem stoletju le malo šol; to so bile nekatere mestne šole in tu pa tam v večjih krajih župne šole. V teh šolah so se učili branja in pisanja, za potrebe trgovine in obrti pa tudi nekaj računstva.

V dobi prosvetljenstva je avstrijska cesarica Marija Terezija izdala leta 1774 »Splošni šolski red«, s katerim je bila uvedena splošna šolska obveznost od šestega do dvanajstega leta. V vaseh, trgih in manjših mestih naj bi bile eno ali dvorazredne osnovne šole ali trivijalke, v večjih mestih štirirazredne glavne šole, v glavnem mestu vsake avstrijske dežele pa po ena glavna vzorna šola ali normalka.

Izvajanje šolske obveznosti niso dosledno zahtevali, tudi materialna sredstva za odpiranje šol niso bila zagotovljena, zlasti pa ni bilo učiteljev, ki naj bi poučevali v ustanovljenih šolah. Nadzorstvo nad šolami so imele cerkvene oblasti, župniki, dekani, škofje, le za upravne zadeve in materialno oskrbo šol so morale skrbeti občine.

Reakcionarni vladajoči krogi, veleposestniki in zlasti cerkveni oblastniki, se niso kdo ve kako ogrevali za razvoj šolstva, ker so menili, da postajajo ljudje z večjo izobrazbo uporni in cerkvi manj vdani.

Šele revolucija leta 1848 je prisilila dunajsko vladno in reakcionarne kroge, da so začeli razmišljati, kako bi izboljšali učiteljsko izobrazbo in s tem dvignili raven osnovnošolskega pouka.

Za razvoj šolstva je pomemben zakon z dne 14. maja 1869, imenovan tudi Državni šolski zakon, s katerim se določajo načela za poučevanje na ljudskih šolah. Po splošni šolski naredbi iz leta 1774 in Politični šolski ustavi iz leta 1805, je bil to tretji zakon o šolstvu, ki je bil delno spremenjen leta 1883, v glavnem pa je bil v veljavi za naše ozemlje do leta 1929, torej celih 60 let.

MAJDA ŠTEBLAJ

Lira v pobratenem Trsatu

Pogled s stolpa stare trsatske trdnjave se spremlja po čudoviti panorami od Učke preko otokov Cresa in Krka do Velebita. S soncem ožarjeni Kvarner preganja meglo in dež decembrskih dni, ki so jih prinesli s seboj v pljučih in kosteh predstavniki krajevnih skupnosti mesta Kamnika in pevci prvega slovenskega pevskega društva LIRA. Temelje starodavnega gradu, ki ga danes imenujejo Gradina, so visoko nad ustjem Rječine postavili Japadi, stari ilirski prebivalci, ki so utrdbo imenovali Tarsatika.

Japode so si podvrgli Rimljanom, ki so ime Tarsatika uporabili za mestno naselje na drugi strani Rječine, kjer je danes središče Reke. To mesto je živelo še v času naseljevanja Hrvatov, ki so v tej okolici leta 799 porazili fur-lanskega vojvodo Erika. Erikov fevdalni gospod Karel Veliki je zavezo vzela v svoje cesarske roke in ukazal mesto Tarsatiko – Reko porušiti do tal. Življenje ob Rječini je teklo dalje in po petih stoletjih je Trsat važen člen v vrsti gradov – kaštelov Vinodolske knežije, ki je pripadala krškim knezom Frankopanom. Ob gradu se je razvilo mestece Trsat, ki je svoje življenje uravnavalo po posebnem »trsatskem statutu«. Podobna pravila so tedaj vodila življenje srednjeveških Kamničanov.

V takratnih časih kamniška in trsatska krajevna skupnost še nista bili pobrateni. Kamniški podaniki pa so Trsat najbrž poznali, saj je bila tam znamenita romarska pot. Znano je, da je sredi 18. stoletja pripeljala na Trsat maloštevilna delegacija bližnje Komende v osebi Petra Pavla Glavarja.

Po prvi svetovni vojni je krivična meja odrezala Reko od Trsata in Sušaka, ki se je razvil v važno luko stare Jugoslavije. Sušak so dobro poznali tudi kamniški fantje, ki so služili vojaški rok v mornarici. Stari in mladi Perovčani, ki so bili takrat še vaščani, so v stari gostilni »Pri Vovku« z zanimanjem poslušali mornariške zgodbe Mazovčevega Francja, ki so se odvijale na rušilu in v konobah. Mnoge pripovedi so govorile o tihotapskem življenju ob meji – Rječini. Poslušalcem pa so zaživele tudi zgodbe o fašističnem nasilju pod Italijo, o številnih beguncih in o Vladimirju Gortanu.

Med narodnoosvobodilnim bojem je plačal Trsat velik krvni davek. Na moderno oblikovanem spomeniku padlim borcem je na stiliziranih listih bronastega cveta prek dvesto imen. Med padlimi so bili tudi številni pevci in drugi člani Narodne čitalnice na Trsatu.

Liraši so že drugič v zadnjih letih zapeli pri tem spomeniku. Žalostinka je zazvenela v mrzel, decembrski dan, zaplavala preko borovcev in starih hiš ter obudila spomine ob krvavih solzah bronastega cveta. Pevcem se je zazdelo, da sta med imeni padlih tudi imeni pevca Lire, narodnega heroja, Jakoba Molka-Mohorja, in zborovodje Solidarnosti, Franca Vidmarja-Cibra.

Po vojni sta Sušak in Trsat zaživele novo življenje z osvojenim Reko. Prijateljske vezi so se začele spletati tudi z drugimi kraji. Planinci s Trsata so pogosto hodili v Kamniške planine in sodelovali s kamniškimi planinci. V naših planinah so užili mnogo lepega in v naše stene je smrt zapisala ime postrtovalnega planinskega delavca Košute.

V zadnjih letih smo pričali številnim srečanjem Trsata in krajevnih skupnosti Kamnika. Pri stikih pobratenih mest in krajevnih skupnosti imajo pomembno vlogo kulturne in športne dejavnosti. Tudi pevci pri tem ne stoji ob strani. Prvo slovensko pevsko društvo Lira in tudi drugi kamniški zbor že dolgo navezuje stike z ljubitelji lepe pesmi doma in po svetu in tako povezujejo Kamnik z drugimi kraji.

Že leta 1981 sta mešani pevski zbor na Trsat in kamniška Lira pripravila več medsebojnih gostovanj, ki so utrdila mnoge prijateljske vezi. Sredi lanskega decembra si je avtobus z delegati krajevnih skupnosti mesta Kamnika in pevci Lire začel utirati pot v deževno petkovo popoldne. Običajne potovalne težave, ki se jim je pridružil še snežni meter pred Postojno, so lajšale primerne odmerjene doze »kačje sline«. Pred obnovljeno Narodno čitalnico na Trsatu so Kamničane pričakali številni prijatelji s pihalno godbo na čelu, ki so gostom v šali očitali, da so prinesli s seboj mrzlo kamniško vreme. Ob gostoljubnem sprejemu in uspelem koncertu je tudi vtis kislega petkovega popoldneva zbledel.

Koncert Lire je bil posebno doživetje za poslušalce in izvajalce. Oboji so bili razpoloženi in v lepi, obokani dvorani Narodne čitalnice na Trsat, ki je še dišala po sveži herbi, je zaživele tisto pristržno in hrkati slovesno razpoloženje, ki s pesmijo povezuje ljudi dobre volje po vsem svetu. To so potrdile tudi iskrene besede gostiteljev, ki so želeli z organizacijo Lirinega koncerta spodbuditi mlade na Trsat, da bi se pridružili in nadaljevali pevsko tradicijo v mestecu nad Rječino.

Pesmi kamniških pevcev so zvenele in izzvenele v dolgih aplavzih. Poslušalci so se počasi razhajali in nesli s seboj sporočila pesmi, ki ne poznajo časovnih, geografskih, političnih in ideoloških meja. Še v predvečerju je tekel pogovor o pesmih, ki pojejo o planinah, rožicah v koroškem »gart'lnu« o ljubezni v čeških logih in zasanih, temnih očeh ob globokem morju. Starejši poslušalci, ki so preživeli voj-

no viro, so doživljali v sebi nekdanje trenutke ob rezkih zvokih pesmi o partizanskem mitraljezu.

Kamniška kolonija z nekaterimi spremljevalci se je po koncertu utaborila v simpatičnem motelu »Lucija«, kjer je prijetni večer počasi ugasnil v noč, ki je bila za kamniške pojme prijetno topla. Nekateri so še nekaj časa utrjevali stike med krajevnimi skupnostmi. Na vsak način so hoteli sestaviti zaključnih resolucij, ki so jo po neuspešnih poskusih zao-krožili v še vedno sodobno opozorilo ribniškega nočnega čuvaja v Maroltovi prireditvi: »Poslušajte purgar! Ura je deset! Var'te nam fantov in deklet! Var'te ognja, var'te luč! Buh vam dej svojo pomoč!«

Sobotno jutro je presenetilo s svojo pomladansko in sončno podobo, ki je odsevala v modrini Jadrana. Kamničani so dopoldne posvetili ogledu ladjedelnice v zalivu Martinščica, ki bo prihodnje leto praznovala svojo 90-letnico. Med njenimi nekdanjimi delavci je bil tudi narodni heroj Viktor Lenac in po njem so leta 1948 poimenovali ladjedelnico, ki se odlikuje po svoji učinkovitosti. Osebnih dohodkov in celotni standard delavcev sta rezultat trdega in naporenega dela v težkih pogojih. Delavci, ki zdržijo napore v prvih letih, ostanejo zvesti ladjedelnici do upokojitve.

Kamničani so spoznali hrupni svet ladijskih dokov, kjer vlada pesem brusilnih strojev in zakovice, pesem dela, ki jo spremljajo vetrovi in megle z morja, pa tudi sončna pripeka. Vprašanjem ni bilo konca in spremljevalci so razgrinjali podobo sedanjega in preteklega časa ladjedelnice »Viktor Lenac«, ki je trdno zasedrana v zalivu Martinščica, na tleh nekdanjega Lazareta, kjer se namesto bolnikov pripravljajo ladje za novo življenje.

Po ogledu ladjedelnice so pevci in zastopniki družbenopolitičnih organizacij iz Trsata in Kamnika preživeli nekaj prijetnih uric v Narodni čitalnici. Govorniki so opozorili na številne možnosti sodelovanja med Trsatom in Kamnikom, vrstile so se pesmi in zdravice, ki jih je prekinala avtobusna troblja in naznanila odhod. Po stiskah rok in objemih v slovo je avtobus končno odpeljal. Vendar je po nekaj sto metrih moral spremeniti svojo smer in začeti križarjenje po ozkih trsatskih ulicah; manjkalo je namreč nekaj Kamničanov, ki so tešili domotožje rojaku iz Tuhinja, ki je pred leti vrgel sidro in pogljal korenine na Trsat. Postal je uspešen strokovnjak za gojenje solate in radiča v ugodnem obmorskem podnebnju. Zareča lica in hrupno obnašanje izgubljenih in spet najdenih so pričali o tem, da niso posvečali preveč pozornosti površni gredici, ampak so jih pritegnili predvsem tekoči vitamini.

J. M.

Mladinci KIK najboljši šahisti

Sredi februarja je bilo v Tunjicah mladinsko šahovsko tekmovanje za pokal občinske konference ZSMS Kamnik. Prijavilo se je devet moških in dve ženski ekipi. Dve ekipi v moški konkurenci je imela OO ZSMS Zg. Tuhi- nja, po eno pa KIK, Tunjice, OŠ Moste, OŠ Toma Brejca, OŠ Frana Albrehta, Gasilsko društvo Kamnik, Soteska.

V ženski konkurenci sta tekmovali samo ekipi iz Tunjic in Zg. Tuhinja, katera je tudi zmaga- la.

Pri moških so bili najboljši mladinci KIK, sledi jim GD Kamnik in OŠ Moste. V ekipi najboljših so nastopili Iztok Brenšek, Franc Spruk in Rafael Vran- kar. Najboljši posamezniki v ekipah so bili: Iztok Brenšek (vseh osem zmag), Franc Spruk iz KID in Matjaž Korošec iz GD Kamnik so pa sedemkrat zmagali in enkrat remizirali.

Zmagovalcem je referent za šport iz OOSZMS Tunjice Bogo Čimžar podelil diplome. Pohvaliti je treba tudi vodstvo OO ZSMS Tunjice, ki je poskrbelo, da je tekmovanje kar najbolje potekalo.

J. M.

Obisk pri Poldetu Miheliču

Menda ga ni, ki ne bi poznal slikarja Poldeta Miheliča! Srečaš ga sredi Kamnika, pa ti pomaha s širokokrajnim klobukom, rekoč, oglasi se, no! In se oglasi!

V malem ateljeju pa skorajda ni prostora za obiskovalca! Ne bom naštel, kaj vse se je tu tekom let nabralo, a vendar velja omeniti nekaj stvari. Lajna, ki otoplo zaigra v dobrodošel pozdrav in melodija nas pospremi v preprosti kmečki svet Mihe- ličevih slik. Ob slikah na steni visi še tisoče drobnarij! Stare ure, prekrasna 'pomalana' zibel- ka, jaslice muzejske vrednosti iz bohinjskega kota, kipi in kipci, luči, korenine...

Začela sva kar po domače. – Polde, menda si spet raz- stavljaj, mi, Kamničani, pa nič ne vemo?!

»Tako je! Razstava je bila pri- pravljena v galeriji Mohorjeve knjigarne v Celovcu oktobra in novembra preteklega leta. Zanimivo je, kako je prišlo do te razstave! V prejšnjih časih sem večkrat razstavljaj v Kranju in Korošci so se pozanimali pri kranjskem čestosu dr. Cenetu Avguštinu, če bi razstavljaj tudi pri njih. Sprva sem se tej misli

celo upiral! Pozneje pa sem se navdušil in tako je nastala raz- stava, ki je vzbudila veliko zani- manje in bila silno lepo sprejeta tako med slovensko kot med nemško govorečimi Korošci. O razstavi so poročali številni časopi- si v obeh jezikih, tako npr. Slovenski vestnik, Naš tednik, Kärntner Tageszeitung, Volks- zeitung, pa spet Nedelja, Družina in dom itd.«

– V zadnji številki Celovške- ga zvona so bile objavljene barv- ne reprodukcije tvojih razstavlje- nih del in spremna beseda Cene- ta Avgština. Menda si govoril tudi na radiu?

»To je bil kratek pogovor, ki sem ga ponovil tudi na televiziji. Res je, kot omenjajo nekateri kritiki. Moje slike so blizu alp- skemu človeku. Tudi Beljačani so se za razstavo zelo zanimali in verjetno jo bom ponovil v be- ljaskem Kulturnem centru.«

– Na Koroškem si srečal tudi starostne slovenskih likovnikov, Franceta Goršeta. Kako je bilo?

»Franc Gorše je pri osem- inosemdesetih letih tako čil in delaven, da človeka preseneti že zaradi tega. Njegova umetnost je pa tako ali tako v samem vrhu

slovenskega kiparstva. Vemo, da je s svojim delovanjem pose- gel ne le v domovino onkraj in to- stran meje, temveč tudi v Ka- nado in Ameriko, kjer je nastalo in tudi ostalo veliko njegovih si- jajnih del. Kaže, da je eden ti- stih, o katerem bo več povedal in vedel prihodnji čas, kot vedo Slovenci sedaj. Srečala sva se ob pripravljanju razstave in pozneje sem ga obiskal tudi na domu, ki je spremenjen v veliko galerijo v Svečah na Koroškem. Sijajna za- misel je tudi njegov Drevoevd zaslužnih koroških Slovencev, ki je prava galerija na prostem!«

– Polde, če se vrneva v Ka- mnik, kdaj bomo spet videli kaj tvojih del? V tisku te primerjajo z Breughlom, že zdavnaj si pre- rastel pot naive in postal slaven tudi zunaj naših meja. Kdaj si razstavljaj zadnjič v Kamniku, menda je bilo ob 750-letnici me- sta Kamnika?

»To je bila samostojna razsta- va leta 79, ki sem jo nameraval pozneje postaviti tudi ob svoji šestdesletnici, leta 83. Napisal sem kar nekaj prošenj na kultur- no skupnost mesta, ponudil sem celo kritje stroškov iz lastnega žepa. Ker pa ni bilo pravega za- nimanja, do razstave ni prišlo. In tako razstavljaj seveda drugje.«

Obadva tiho premišljujema, kako zgovoren je tisti rek, da ni nihče prerok v lastni deželi!

Pozneje pa še glasno razmiš- ljava o tem, kako čudno je, da ima Kamnik toliko aktivnih sli- karjev in se vendar ne organizi- rajo v društvo! Pa tudi sicer se nama zdi, da je bilo tisto leto, ko je slavilo mesto 750-letnico, zelo zanimivo; razstave, recitali,

otvoritve kot po tekočem traku. Nato pa je vse zadremalo. Ka- mnik ima silno bogato kulturno tradicijo in le z vztrajnim priza- devanjem bi ji lahko sledili! Zdi se, da je tudi najzlahtnejša pri- dobitev Kamnika, Maleševa ga- lerijska, premalo izkoriščena. Od- kar so postavili avtobusno po- stajo, se je število obiskovalcev še zmanjšalo!

Je pač tako, ljudi je treba pri- vabiti, pa najsi bo z vabljivim plakatom, dobrim recitalom ali s čim drugim! Nad vse pomembno pa je, da se v kraju neprenehoma nekaj dogaja, sicer zaspi kraj in ljudje.

– Prav gotovo bo zanimivo izvedeti za tvoje načrte!

»V jeseni pripravljaj razstavo v Rogasči Slatini. Zdravilišče ima izredno lep razstavni pro- stor. Potem me spet vabi Koroš- ka v Tinje, ki so postale pravi slovenski kulturni dom. Trenut- no razstavljaj tam mlada sloven- ska slikarka Veselka Puc-Šorli. Potem pa še ne vem, kako. De- lam in snujem neprenehoma.«

– Tvoje slike nastajajo v ate- ljeju?

»Da, slike nastajajo vse v ate- ljeju. Sicer bi težko slikal zimo in sneg tudi poleti, kar se mi sicer kar rado dogodi!«

– Vemo, da se od slik zelo nerad ločiš?

»Slika je užitek narediti, ne pa prodati,« meni slikar Polde Mihelič. »Naslikam približno dve sliki na mesec, skoraj enako kot nekoč, ko sem še poučeval na šoli. Včasih lahko sicer naslikam dve ali tri slike drugo za drugo. A potem se ustavim in takrat grem v naravo. Ure in ure prebi- jem ob vodi. Tega sem se nava- dil v Litiji ob Savi.«

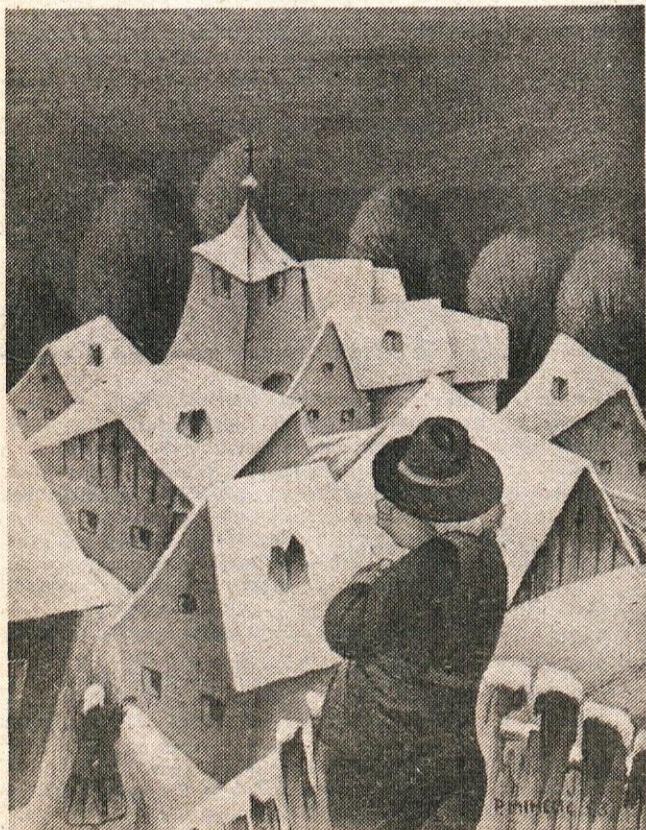
– Tam si bil dolga leta likov- ni pedagog. Kakšne spomine imaš na svoje učiteljevanje?

»Otroke sem imel zelo rad. Posebno tiste iz prvih razredov, ki so se dali sijajno voditi in z njimi sem dosegel marsikakšen uspeh! Starejši pa delajo vse bolj po svoje in jih težko vodiš v zaželeno smer!«

Ogledujem si slike na steni. Trde, okorne poteze kmečkih ljudi, majhne, na kup zbite baj- te, zasnežena pokrajina, ki se iz- gublja v neskončno vijolično ne- bo. Iz slik izžareva nostalgija in porodi se otožen spomin.

S Poldetom Miheličem si za slovo seževa v roke in zaželim mu še dolgo in plodno ustvarjal- no pot.

VERENA V. PERKO

Bo nedavni instrumentalni koncert razbil led

V sredo 13. februarja smo ne ravno številni obiskovalci prisluhnili koncertnemu večerju komornega dua, ki ga sestavljata violončelist Florian Kitt in pianist Harald Ossberger. Koncert je bil v dvorani Veronika v organizaciji Avstrijskega kulturnega inštituta iz Zagreba in Zveze kulturnih organizacij iz Kamnika.

Obsežna Sonata v C-duru, op. 102/1 za violončelo in klavir Lukwiga van Beethovna iz leta 1815 je tehno delo iz skladateljeve zrelega ustvarjalnega obdobja, ki kaže vse značilnosti mojstrovega oblikovanja komornega opusa, kateremu je Beethoven, ob vseh ostalih vrstah, ostal zvest do konca svojega bogatega ustvarjalnega življenja.

Sodobni avstrijski skladatelj Kurt Schwertsik (1935) se nam je predstavil s ciklom 5 krajih nocturnov za čelo in klavir, kjer mu ne gre za logično organsko rast tematskega gradiva, pač pa vse bolj za iskanje bizarnih zvokov, oziroma za nizanje določenih nastojenj.

Iz obsežnega komornega opusa Roberta Schumannja smo slišali Adagio in Allegro, op. 70 iz leta 1849. Zajetno delo, polno romantičnega zanosa, je bilo napisano pravzaprav za rog in klavir, ki ga hornisti še danes radi igrajo, čelisti seve v transponirani verziji.

Po odmoru sta nam koncertanta interpretirala še Italijansko suito Igorja Stravinskega in

dvoje del Jaquesa Offenbacha, Deux ames au ciel (dve duši na nebu) in Tarantello. Stravinski se nam v svojem n-stavčnem delu iz leta 1933 kaže v čisto drugačni luči, kot smo ga vajeni. Povsem tonalna skladba, koncipirana v klasičnem duhu z naslonom na italijansko melodiko, nas je muzikalno prepričala. Offenbach, menda sem izvrsten čelist je napisal vrsto skladb za ta instrument; na koncertu smo slišali dvoje efektnih del, ki nam razkrivata večjega poznavalca violončelske igre, ki pa vendarle ne moreta skriti spogledovanja s salonsko obarvano sentimentalno melodiko.

Violončelist Kitt in pianist Ossberger sta se nam predstavila kot polnokrvni umetniški duo. Florian Kitt razpolaga z več kot solidno tehniko, zanesljivim spominom, bogatim in izdatnim tonom, ki ga zna vselej smiselno dozirati. Pri vseh avtorjih je pokazal tudi izreden smisel za stilno oblikovanje poustvarjenih del. Eankovreden sooblikovalec mu je bil pianist Ossberger, ki je kot več spremljevalec pokazal veliko znanja in poznavanja zakonitosti komornega muziciranja. Želeli bi, da se še kdaj srečamo z njima, sploh pa, da se že enkrat prebije led pri organiziranju koncertov instrumentalne glasbe, ki je v Kamniku za zdaj še dokaj zanemarjena.

Samo Vremšak

Invalidska in upokojenska organizacija krepita sodelovanje

Dve sorodni družbeni organizaciji v Kamniku – društvo invalidov, ki vključuje precej delovnih, vojaških in drugih invalidov (vseh skupaj je nad 1000, od tehokoli 300 upokojencev) in društvo upokojencev, ki povezuje kar 70% vseh upokojencev (upokojencev v občini Kamnik je nad 3000), imata sicer specifične naloge, glede na njuno pomembno družbeno vlogo pa tudi veliko enakih dolžnosti. Obe društvi želita svoje člane, ki so zaradi takih ali drugačnih razlogov, nesreč, starosti in drugega postavljeni v nekoliko drugačen in težji položaj, obravnavati s čimveč človeškega razumevanja in topline ter jih enakovredno, v okviru danh pogojev, vključevati v življenjski ritem in okolje.

Obe organizaciji, ki uživata posebno družbeno skrb, sta v dosedanjem delu dosegli zadovoljive rezultate. To se izraža v nenehni krepitvi aktivnosti, zlasti pri vključevanju članov v društveno življenje. Naloge, ki jih imata društvi v svojem delovnem programu, so tako obsežne, da zahtevajo maksimalne napore aktivnih delavcev tega področja, sicer ne bi bili kos vsem zahtevam. Pri tem delu je opaziti tudi določene slabosti in težave, ki bi jih lahko bolje rešili, če bi bilo sodelovanje tesnejše na vseh področjih.

Z namenom, da bo članstvo obeh društev v prihodnje tesneje sodelovalo, so se v petek, 8. februarja, sestali odgovorni predstavniki obeh društev. Proučili so dosednji sistem dela, ocenjevali možnosti sodelovanja na številnih področjih in kritično govorili o slabostih dosednjega dela, ki so zavirale sodelovanje. Na tem pogovoru so tudi dokaj konkretno opredelili skupna področja, kjer naj bi se sodelovanje okrepilo.

Ugotovili so, da bi bilo družbeno nesmotrno vlagati dodatna materialna sredstva v dejavnosti in objekte, ker jih že ima društvo upokojencev, koristijo pa lahko tudi invalidom, ki jih zanimajo take aktivnosti kakor upokojence. To velja za športno aktivnost – balinšče, enako je za druga področja, ki imajo svoj sedež v prostorih društva upokojencev. Naloge bo mogoče uspešneje in hitreje rešiti, če bosta obe društvi vložili več naporov za njihovo rešitev. S takim načinom dela bo tudi kulturna dejavnost lahko uresničljiva, o čemer je bilo veliko povedane. Po mnenju udeležencev tega pogovora so pa tudi še druge možnosti in področja sodelovanja, upoštevajoč dejstvo, da sta obe društvi pri tem šele na začetku.

Enotno oblikovano mnenje je

potrdilo izhodiščno misel, da je za boljše razumevanje med društvi pogoj **tesnejše sodelovanje**. Iz takega sodelovanja izhajajoče akcije bodo okrepile medsebojno zaupanje med društvi, kar bo brez dvoma pripeljalo tudi do učinkovitejšega reševanja nekaterih materialnih problemov.

To je v bistvu prvi tak pristop k reševanju nekaterih nespornih težav med društvoma, ki je vsekakor ohrabljuje in tudi solidna osnova za bodoče sodelovanje. V prihodnje se bosta vodstvi obeh društev, če bo potrebno, večkrat sestajali in nadaljevali z reševanjem nastalih problemov. Prizadevali si bodo, da bodo taki pogovori ugodno vplivali na razvoj in delo obeh društev v vsej občini Kamnik. Doseči tak cilj pa hkrati pomeni tudi uresničiti osnovno nalogo, ki so si jo poudarili tega pogovora zastavili.

O konkretnih premikih in napredku, ki je bil dosežen, bo izreklo svoje mnenje tudi članstvo obeh društev, pobudniki pa ne dvomijo, da bo ocena **zelo ugodna**. Uspehi naj bi tudi podprli optimistične ocene o smiselčnosti in koristnosti takega sodelovanja, zato bi veljalo v tej smeri krepiti vse prizadevanja za uresničitev tako načrtovanega razvoja in vseh oblik medsebojnega sodelovanja.

STANE SIMŠIČ

Zlatoporočenca Narat

Zakonca Martin in Angela Narat iz Velike Lašne sta šestnajstega februarja pred predsednikom skupščine občine Kamnik in matičarko potrdila petdeset let skupnega zakonskega življenja.

Martin, rojen 2. 11. 1910, je že kot otrok v prvi svetovni vojni izgubil očeta. Zgodaj je moral poprijeti za težka dela,

da se je lahko preživel. Delal je v gozdu kot lesar, pri raznih trgovcih in kmetih. Petintridesetega leta se je poročil s soproščanko Angelo Zalaznik, prav tako vajeno trdega dela v številni kmečki družini. V zakonu so se jima rodile tri hčere in sin. Starih otrok v težkih časih ni bilo lahko preživljati. Še posebno hudo je bilo med

vojno, saj so Martina že enainštiridesetega leta odpeljali v ujetništvo. Tam je bil eno leto. Posebno za Angelo tisto leto ni bilo lahko. Majhna kmetinja, vojna, brez moža in štirje otroci – vse to je zahtevalo mnogo požrtvovalnega dela.

Vojne je bilo konec, otroci so zrasti in kmalu odšli vsak v svoj veter. Tako sta Angela in Martin že petnajst let sama na kmetiji in čeprav sta že v letih, pravita, da bosta že zdržala, da bi jima le zdravje služilo, saj ob težjih delih priskočijo na pomoč otroci.

Imata dvanajst vnukov in štiri pravnuke. Želimo jima še mnogo zdravih in veselih skupnih let, predvsem pa pomoč mlajšim rodov, ki se bodo s tem oddolžili za njuno požrtvovalno delo v preteklosti in tako poskrbeli, da bo s trdim delom pridobljena kmetija ostala takšna, kot je.

R. G.

● Iz doma upokojencev

Razstava Lojzeta Kalinška

Dva meseca so nam bile prijetna paša za oči slike Lojzeta Kalinška, ki je razstavljal pri nas od konca novembra lani do konca letošnjega januarja. S sten našega razširjenega glavnega hodnika v Domu upokojencev so učinkovale s toplino motivov in barv.

Prikaz Kalinškovih slik je bil lep osvežitev v našem domskem vsakdanjiku. Veseli smo, da se je ta slikar predstavil pri nas, in želimo, da bi še kdaj prišel k nam, spet z novimi deli.

Po tej razstavi naši hodniki na srečo niso dolgo ostali prazni. Zdaj razstavlja na naših stenah

drugi slikar, tudi član mladinske sekcije Kamnik, HANDI BEHRIC. Z več kot 20 slikami se je predstavil; ima drugačno tehniko, moderno in kar osupljivo. Vendar so nam nekatere slike prav všeč, a nekatere se zde precej nenavadne.

M. LAVRIČ

Lojze Kalinšek, doma iz Sp. Brnika, vodi tehnični pouk na osnovni šoli Matija Blejca v Mengšu. Za seboj ima že nekaj razstav, in še so v načrtu. Je član mladinske likovne sekcije v Kamniku. O njegovem delu nam je svoje vtise posredovala likovna pedagoginja Lojzka Kovač: »Slikar išče motive v svoji neposredni okolici, kjer živi, na počitniških popotovanjih in na likovnih kolonijah. Komponira in oblikuje predvsem z barvo in čopičem; v njegovih delih je barva nosilka razpoloženja. Uporablja zlasti svetle barve. Močnejši barvni kontrasti so opazni pri vedutah, kjer rešuje probleme z barvnimi ploskvami. Iz njegovih del je razvidno, da ga zanima problem svetlobe, kar je izredno lepo prikazal s tremi pasteli: Jutro, Sonce v zenitu in Ko se dan poslavlja. Prepričana sem, da mladega slikarja zanimajo tudi drugi slikarski problemi, saj je slikanje večni boj s samim seboj. Prav gotovo pa vsa dela kažejo, da ima slikar solidno slikovno predizobrazbo».

ZAHVALA

Ob boleči izgubi najinega dragega moža in očija

KARLA KONČANA

se iskreno zahvaljujema vsem sorodnikom, sodelavcem, sostanovalcem Kranjske c. 4č, Centru za usposabljanje in varstvo invalidnih oseb Mengeš, Donitu – TOZD TRIVAL Kamnik, Kegljaskemu klubu Kamnik, tovarni Titan, prijateljem in znancem, ki ste naju tolažili v težkih trenutkih, nama pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujema se pevskega zboru Lira iz Kamnika za ganljivo petje in g. župniku za pogrebni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoča žena Anica in sin Srečko

Kamnik, februar 1985

Prireditve v tednu upokojencev

Prireditve v tednu upokojencev – pokrovitelj je občinski sindikalni svet Kamnik, ki sovpada s 35-letnico delovanja društva upokojencev Kamnik, bodo pokazale vrsto aktivnosti, s katerimi se ukvarjajo upokojenci, pa tudi vrsto zanimivosti, katerim dajejo upokojenci poseben poudarek.

Teden upokojencev bo po sklepu Izvršnega odbora DU Kamnik od 17. maja do 24. maja potekal pa bo takole:

17. maja – petek, ob 16. uri: Začetek tedna upokojencev in otvoritev razstave v društvenih prostorih.

18. maja – sobota, ob 9. uri: srečanje športnikov – upokojencev občin Kamnik-Domžale v kegljanju 6x100

ob 13. uri: balinanje – moški in ženske ter tekmovanje v šahu

ob 12. uri: srečanje jubilarov, starih 80, 90 in več let ter zlatoporočencev

20. maja – ponedeljek ob 11. uri: srečanje športnikov kegljačev Kamnik, Slov. Gradec, Prevalje

ob 16. uri: literarno srečanje

21. maja – torek ob 9. uri: balinarski turnir ženskih ekip iz občin Ljub.-Šiška, Lj.-Polje, Laško, Postojna, Izola, Ajdovščina in Pivka.

22. maja – sredo ob 9. uri: gorenjsko regijsko prvenstvo v streljanju z zračno puško

ob 16. uri: slovesna seja društva upokojencev, razvitje propara in podelitev priznanj, sledi družabno srečanje upokojencev s koncertom.

23. maja – četrtek ob 8. uri: vrnitev obiska športnikom občine Ljubljana-Polje in športna srečanja

24. maja – petek ob 11. uri: sprejem za izvršni odbor DU Kamnik, Zaključek tedna upokojencev in 35-letnice društva.

Dokaj obsežen program aktivnosti, ki jih društvo upokojencev Kamnik želi pripraviti v tednu upokojencev in ob 35-letnici društva, bo

zahteval maksimalno angažiranje vseh odgovornih dejavnikov društva.

Razstava naj bi obogatila slovesnost in hkrati pomenila začetek tedna upokojencev in 35-letnice. Ohrabreni z razstavo, ki jo je društvo pripravilo preteklo jesen, namerava društvo sedaj predstaviti občanom specializirano vrsto s predstavitvijo predmetov, ki imajo častljivo starost in že kar muzejsko vrednost. Društvo bo zbralo in razstavilo izdelke, eksponate in druge predmete starejše od 100 let, ki jih imajo v lasti naši upokojenci.

Društvo upokojencev Kamnik vabi vse upokojence občine Kamnik, da pri tednu upokojencev in na vseh prireditvah in na razstavi sodelujejo. Prijavijo naj predmete, ki bi jih želeli kot starine prikazati. V drugem delu razstave bodo razstavljena likovna, slikarska in druga dela, ki so jih ustvarili upokojence, pa zato prosimo vse avtorje-amaterje, da prijavijo svoje izdelke. Društvo bo ob tej priliki razvilo nov društveni prapor. Številni upokojenci vprašujejo, če bodo lahko prispevali spominski žebliček za prapor zato sporočamo vsem, da bodo lahko prispevali zlat spominski žebliček za 1.000 din. Svojo odločitev morajo sporočiti na društvo najkasneje do konca marca. Če bo odziv dovolj velik, bomo vse zainteresirane pravočasno obvestili. Spominski žebliček bo nosil podatek o darovalcu.

Poleg športnih, kulturnih in drugih prireditvev, ki so razvidne iz programa, bo zelo pomembno tudi srečanje upokojencev na slovesni seji. To srečanje naj bi še poglobilo tesne vezi, ki se spletajo med upokojenci in jih še bolj povežalo z društvom in prizadevanjem, da kar največ upokojencev živi še naprej aktivno življenje, pri čemer pa bo društvo vložilo mnogo truda in sposobnosti, da se čim bolj približa zelenemu cilju.

Za upokojence, ki živijo u domu upokojencev v Kamniku bo društvo organiziralo pevski koncert in jim tako približalo slovesno vzdušje.

Stane Simšič

ZAHVALA

Ob mnogo prerani izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in svaka

SLAVKA
ERJAVŠKA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v težkih dneh kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje, darovali toliko lepega cvetja in ga pospremili na zadnji poti. Hvala tudi kolektivu Rudnika kaolina Črna, sodelavcem DO Titan, Svit in PTT za tako številno spremstvo, za poslovilne besede od odprtem grobu, pevcem za zapete žalostinke in duhovniku za pogrebni obred.

Žalujoči: žena Joži, sin Brane, hčerka Darinka z družino in ostalo sorodstvo

Županje njive, Stahovica, Stranje, februar 1985

V 38. letu starosti je odšel za vedno počivat k naši mami naš sin in brat

IVAN VRANKAR
iz Buča 5/a

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste se mu poklonili in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala fantom in Buča za poslednje spremstvo ob krsti. Hvala vsem za podarjeno cvetje, posebno pa našim sodelavcem iz KIK Kamnik in Stol Kamnik ter njegovim nekdanjim sodelavcem iz Metalke Kamnik. Hvala tudi g. župniku za pogrebni obred.

Žalujoči: oče Blaž, brat Franc, sestre Tinca in Marija z družinami

Buč, Kamnik, december 1984

ZAHVALA

V 43. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi sin, brat, stric in nečak

STANE
KOŽELJ

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam kakorkoli pomagali in nam izrekli sožalje, pokojniku darovali cvetje in ga pospremili na njegovi prerani zadnji poti. Prav tako se najiskrenejše zahvaljujemo g. župniku in cerkvenim pevcem za lep pogrebni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

Šmarca, Domžale, Podgorje, Tunjice, februar 1985

LEK Ljubljana

objavlja dela in naloge

TOZD Invest servis,

vzdrževalna dejavnost, r. o., Ljubljana, Verovškova 57

vodja energetsko-klimatske skupine

za organiziranje in koordiniranje dela energetsko-klimatske skupine, nadziranje izvajanja nalog, naročanje rezervnih delov

Pogoji:

4-letna srednja šola strojne smeri

3 leta delovnih izkušenj

zaželeno znanje nemškega oziroma angleškega jezika

poskusno delo 60 dni

vzdrževalcev

za vzdrževanje strojev in naprav v farmacevtski proizvodnji in za delo v mehanični delavnici

Pogoji:

3-letna srednja šola kovinarske smeri

1 oziroma 2 leti delovnih izkušenj

delo je eno oziroma dvoizmensko

poskusno delo 60 dni

Poslovna enota Mengeš,

Kolodvorska 27

tehnologa

za delo na preventivnem vzdrževanju

Pogoji:

visokošolske ali višješolske izobrazbe strojne smeri

2 oziroma 3 leta delovnih izkušenj

poskusno delo 90 dni

več vzdrževalcev, strugarjev,
rezkalcev, orodjarjev in brusilcev

za delo na vzdrževanju in proizvodnji orodij in opreme

Pogoji:

3-letna srednja šola kovinarske smeri

1 oziroma 2 leti delovnih izkušenj

poskusno delo 60 dni

kurjača

za samostojno upravljanje obratovanja parnih kotlov z avtomatskim kurjenjem

Pogoji:

3-letna srednja šola kovinarske ali elektro smeri

2 leti delovnih izkušenj

izpit za kurjača z avtomatskim kurjenjem

delo je izmensko

poskusno delo 60 dni

instalaterja — vzdrževalca

za vzdrževanje vodovodnih in vročevodnih instalacij ter naprav

Pogoji:

3-letna srednja šola kovinarske smeri

1 oziroma 2 leti delovnih izkušenj

poskusno delo 60 dni

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev objave ter kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj sprejema 8 dni po objavi kadrovske-spolni sektor delovne organizacije LEK Ljubljana, Verovškova 57.

KOMUNALNO PODJETJE
KAMNIK

Delavski svet Komunalnega podjetja Kamnik, Cankarjeva 11

objavlja prosta dela in naloge

1 delavca za opravljanje
komercialnih del

Pogoji: 4-letna srednja šola ekonomske smeri ali srednja komercialna šola, dve leti delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in opravilih, nekaznovanost.

Prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 8 dni po objavi na gornji naslov.

V starosti 86 let nas je za vedno zapustila naša dobra žena, mama, stara mama in prababica

CECILIJA
PLAHUTA

z Lok 10

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč v teh težkih trenutkih, za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Logarju in patronažnim sestram ZD Kamnik za skrbno zdravljenje in nego. Hvala tudi govorniku za poslovilne besede ter pevcem za ganljivo petje.

Žalujoči: vsi njeni

Loke, Kamnik, Podgorje, Zadobrova, Rodica, februar 1985

V SPOMIN

12. februarja je minilo leto dni odkar nas je zapustil dobri in skrbni mož, oče in stari oče

JOŽE ZIKA

V naših srcih bo vedno ostal spomin nanj in tudi čas, ki beži, ne more izbrisati bolečine. Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov zadnji dom.

Vsi njegovi

Kamnik, 12. februarja 1985

Nepričakovano nas je v 58. letu starosti zapustil naš ljubljani mož, oče, dedek, brat in stric

JERNEJ GOLOB

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala tudi KO ZZB NOV Nevlje, še posebej tovarišu Pančurju za poslovilne besede in praporščaku za zadnji pozdrav.

Žalujoči: žena Slavka, hčerki Jerneja in Martina z družinama, sestra Ivanka z družino in drugo sorodstvo

Vrhopolje, Kratna, januar 1985

OBVESTILO DIABETIKOM

Z Društvom upokojencev v Kamniku, Kolodvorska št. 5, smo se dogovorili, da nam za določen čas odstopijo prostor, v katerem bi naše društvo poslovalo vsak petek od 9. do 11. ure, od 8. marca do 1. junija 1985. V tem času bo v teh prostorih možno poravnati članarino, ki znaša letno 50 din, lahko pa si nabavite tudi najnovejšo knjigo o zdravljenju sladkorne bolezni po 200 din, možno pa se bo tudi na novo včlaniti v društvo.

DRUŠTVO DIABETIKOV
KAMNIK

Titan Kamnik,

n. sol. o., tovarna kovinskih izdelkov in livarna, Kovinarska 28

1. Komisija za delovna razmerja delovne skupnosti za opravljanje del skupnega pomena ponovno objavlja prosta dela in naloge:

a) vodje oddelka za tehnološko
dokumentacijo-tehnologa za
standardizacijob) referenta za inovacijsko
dejavnost

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev imeti:

— 1. stopnjo fakultete za strojništvo
— pod a) štiri oz. b) tri leta ustreznih delovnih izkušenj

2. Komisija za delovna razmerja TOZD Livarna z obdelavo ENA ponovno objavlja prosta dela in naloge:

a) razvijalca II
b) tehnologa za ulitke in površinsko
zaščito

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev imeti:

— a) 1. stopnjo fakultete za strojništvo in štiri leta ustreznih delovnih izkušenj
— b) tehnično srednjo šolo strojne smeri in dve do petlet ustreznih delovnih izkušenj

3. Komisija za delovna razmerja TOZD Proizvodnja ključavnic in okovja DVE objavlja prosta dela in naloge:

a) tehnologa ključavnic in okovja

Kandidti morajo poleg splošnih pogojev imeti:

— tehnično srednjo šolo strojne smeri in dve do pet let ustreznih delovnih izkušenj

4. Komisija za delovna razmerja TOZD Vzdrževanje in energetika TRI ponovno objavlja prosta dela oz. naloge:

a) več strojnih ključavničarjev

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev imeti:

— poklicno šolo kovinarske smeri (IV. zahtevnostno stopnjo — strojni ključavničar)

Izbrani kandidati bodo delo združevali za nedoločen čas s polnim delovnim časom in dvomesečnim oz. trimesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, s kratkim življenjepisom in z opisom dosedanjih delovnih izkušenj naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov:

Titan, Kadrovske-spolni sektor,
Kovinarska 28
61240 Kamnik

Svojim sodelavcem nudimo topel obrok, prevoze z delavskimi avtobusi, zdravstveno in zobozdravstveno varstvo in možnost napredovanja v poklicu oz. na delovnem mestu.

Društvo invalidov: čim več pomagati svojim članom

Zima je čas, poln lepot, čas veselja, neštetih radosti, no, pa tudi čas, ki poleg veselja prinaša tudi skrbi in težave. Je pa tudi čas, ko se ljudje odpočijejo od vsakodnevnih težav preko leta, ocenjujejo delo v minulem letu in že delajo načrte za naprej – za leto, v katero smo pred časom stopili.

To je čas, ko tudi društva ocenjujejo opravljeno delo, pa tudi že delajo načrte in plane za tekoče leto. Tako je društvo invalidov Kamnik ocenjevalo svoje delo v minulem letu in ugotovilo, da so se največ posvetili problematiki svojih članov, saj je prav na tem področju največ problemov, težav in neresenih vprašanj. Z najrazličnejšimi problemi so člani – invalidi prihajali v društveno pisarno, da se je ta skoraj spremenila v odvetniško pisarno, iskati pomoč in nasvete. V večini primerov so jo, zaradi velike angažiranosti predsednika društva Vinka Miheliča, dobili. Saj je ta napravil veliko poti, sestavil nešteto dopisov na SPIZ in žrtvoval svoj prosti čas, da bi društvo pomagalo pri problemih članov, ko so bili prikrajšani pri svojih pravicah. Saj je težko verjeti resnici, da so bili člani v nekaterih kamniških DO zaradi njihove malomarnosti in brezbriznosti prikrajšani pri osebnih dohodkih – razlikah tudi po 10 let. Znano je namreč zakonsko določilo, da pripada delavcu invalidu II. in III. kategorije razlika, če je zaradi invalidnosti premeščen na drugo manj plačano delovno mesto, ki jo izplačuje SPIZ Ljubljana. Čeprav gre torej razlika v breme skupnosti, torej ne v breme podjetij, pa se ta v nekaterih primerih prav mačehovsko obnašajo do svojih delavcev – invalidov, pozabivši pri tem tudi to, da so ti ljudje postali invalidi prav v njihovih DO in imajo zato moralno dolžnost, da skrbijo za to, da jim ne bodo kratene pravice, ki jim pripadajo po zakonu. Pri tem pa jim je tudi dolžnost, da ustrezne dokumente pošljejo v danih ro-

kih v Ljubljano, ker je le tako omogočeno, da bo invalid v pravem času prišel do svojih pravic oziroma razlike.

Čudimo se, kako je mogoče, da tega nekatere DO niso storile niti v desetih letih. Res pa je tudi, da so DO, kjer imajo vse to pravočasno urejeno in da ne smemo metati vse v en koš. Tudi to je res, da imajo eni samo nekaj invalidov, drugi 40, eni 80 ali pa tudi 145 in da je tam, kjer je več invalidov tudi dela več. Vendar to ne more biti opravičilo, da na tako nehuman način delajo s svojimi invalidi. Imamo primere, da so invalidi, ki niso prejeli razlike osem do deset let, že odšli v pokoj. Ali se zavedajo tiste, ki so to zagrešili, da imajo ti invalidi zato tudi nižjo pokojnino? Razlike, ki so jih posamezni invalidi prejeli sedaj po intervenciji društva – invalidov Kamnik, znašajo tudi po 10 starih milijonov. Jasno je, da bodo sedaj prejeli tudi nove odločbe o višini pokojnine, saj se bodo tudi te spremenile zaradi vštete razlike. Ne bi pa bilo pravično, če bi vse, kar je bilo narobe, naprtli izključno delovnim organizacijam, kjer so bili ali so še zaposleni invalidi. Pogostokrat pride do zastojev tudi pri referentih SPIZ v Ljubljani, ki posamezne primere rešujejo po več mesecev, pa tudi leto, odvisno pač od delavnosti referenta, ki zadevo rešuje. Tudi tu se postavlja vprašanje, komu ti referenti odgovarjajo za svoje delo, kdo jih plača in za kaj so plačani in kaj pravijo izvoljeni delegati na to?

Navedel sem samo nekaj primerov reševanja pravic naših članov, saj je v minulem letu iskalo pomoč v naši pisarni kar 137 članov, kar samo dokazuje, kako rešujemo to perečo problematiko. Pri tem se človek vpraša, kako slabo smo informirani, kaj delajo tisti v DO, ki so plačani zato da ljudem pomagajo pravočasno. V svojih tovarniških glasilih bi morali pisati tudi o tej problematiki, skratka o pravicah in dolžnostih, kadar je delavec

zaradi invalidnosti premeščen na drugo, slabše plačano delovno mesto. Vemo, da je težko reševati probleme v delovnih organizacijah, sam iz prakse vem, kako težko je iskati ustrezna delovna mesta za invalide, pa vendar jim lahko pomagamo že s tem, da pravočasno pošljamo potrebne podatke o osebnih dohodkih na odgovarjajoče mesto.

Da bomo morali na tem področju še veliko delati, nas obvezujejo tudi naši člani invalidi, od katerih je prek 500 zaposlenih v naših delovnih organizacijah.

Pa se sprehodimo še malo skozi minulo leto in obudimo spomine še na druge dejavnosti društva. Marca smo s kulturnim programom in slavnostnim govorom predsednika društva v mali dvorani kina Dom proslavili 15-letnico obstoja društva. Junija je bil izlet za težke invalide, tudi za tiste, ki so na vozičkih, in sicer v Križe pri Trzinu za vso gorenjsko regijo; tam je bila proslava z bogatim kulturnim programom. Tega srečanja se je udeležilo 30 invalidov. Organizirani so bili še trije izleti z udeležbo 154 članov. V decembru je izvršni odbor sklenil, da bomo obiskali naše bolne člane in tiste, ki so socialno najbolj ogroženi. Ti obiski so imeli še veliko večji značaj, namreč občutek, da niso sami, da se jih še kdo spomni. Saj ni važen samo bon ali dario; topli stiski rok, solze v očeh, to so bile zahvale za naše obiske. Kako malo je treba, da je človek srečen!

Tako smo se bežno sprehodili skozi minulo leto, bolj podrobno in pa o načrtih za tekoče leto se bomo pogovorili na letni skupščini, ki bo v soboto, 9. marca 1984 ob 10. uri v mali dvorani kina Dom v Kamniku. Člani društva, pridite v čim večjem številu in povejte svoje probleme in težave, skupno jih je lažje reševati!

TONE OSENNAR

SMRTI

ŽAGAR Ivana, druž. upokojenka iz Črne pri Kamniku št. 10, stara 82 let

PUH Katarina, druž. upokojenka iz Duplice, Jelovškova 7, stara 96 let

ZVER Franc, del. v skladišču, iz Mekinj, Cesta treh talcev 7, star 47 let

CEDILNIK Ivana, druž. upokojenka iz Volčjega potoka 1, stara 87 let

LENART Julijana, os. upokojenka iz Krškega, Sremska c. 2, stara 76 let

ZAVRL Slavica, dr. upokojenka iz Ljubljane, Ločnikarjeva 4, stara 81 let

TESOVNIK Genovefa, druž. upokojenka iz Ljubljane, Tesovnikova 26, stara 77 let

DROLČ Angela, druž. upokojenka iz Zduše 18, stara 74 let

DOLENC Jakob, osebni upokojenec iz Godiča 60, star 88 let

PRELESNIK Jože, delavec iz Okroglega 8, star 31 let

KLEMENC Franc, upokojenec iz Oševka 11, star 55 let

PANČUR Marija, osebna upokojenka iz Oševka 16, stara 90 let

ŠMIDOVNIK Anton, km. upokojenec iz Tunjške Mlake 16, star 71 let

BALANTIČ Ivana, osebna upokojenka iz Županjih njiv št. 17, stara 84 let

JENKO Peter, osebni upokojenec iz Potoka pri Komendi št. 3

POROKE

MRŠIČ Stojan, tesar iz Živinice in STEVIČ Slavica, tkalka iz Kamnika

VOGRIN Albin, geometer iz Kamnika in

MARKUŠ Darja, zobna asistentka iz Zagorice nad Kamnikom.

Za kulturni praznik smo bili v Ljubljani

V četrtek 7. februarja, smo si v Ljubljani ogledali Prešernov spomenik. Ogledali smo si tudi spominsko ploščo Franceta Prešerna v Rožni ulici. Potem smo šli na ljubljanski grad in si Ljubljano ogledali od zgoraj.

Nato smo šli v lutkovno gledališče. Tam so nas lepo sprejeli. Ogledali smo si lutkovno predstavo Smešno za zjokot. Po predstavi smo šli na vlak. Pred starima dvema lokomotivama na železniški postaji smo se fotografirali. Z vlakom smo se odpeljali nazaj v Kamnik. Imeli smo se lepo.

Sabina Dolenc
OŠ 27. julij Kamnik

Bela šola v naravi

Ena izmena petošolcev je že opravila šolo v naravi. zdaj se je na smučanje odpravila še druga skupina. Delo poteka v skupinah in sicer na Veliki planini. Učenci se zjutraj odpravijo na pot in se popoldne utrujeni vračajo. Seveda si vmes privoščijo tudi počitek in malico. Začetniki smučajo po progi ob vlečnici Jurček, bolj večji pa v Tihi dolini. Letos je vreme naklonjeno mladim smučarjem, saj so smučali v lepem sončnem vremenu. Vsi tisti, ki nimajo svoje smučarske opreme, so si lahko vse potrebno sposodili v šoli.

Tako bo tudi letos »shodila« nova generacija smučarjev.
Rianna Kalčič,
novinarski krožek, OŠ Frana Albrehta, Kamnik

Pustno raganje na naši šoli

Leto je naokoli in spet je prišel norčavi pust. Vsi se radi našemimo in vsaj za en dan postanemo nekdo drug. Ta je dimnikar, oni je gusar, pa kraljična in kralj, Pika Nogavička, palček, itd. Letos na naši šoli na ta dan nismo imeli pouka, ampak pravo pustno zabavo. Treba je povedati, da smo bili učenci s prireditvijo zelo zadovoljni. V telovadnici je bilo dovolj prostora za vse in tudi glasba je bila dobra – taka za ples.

Tudi najboljšo masko smo izbrali in treba je priznati, da so bile izbrane res najboljše, čeprav so se vsi potrudili in pri tem pokazali precej domišljije.

Škoda je le, da se ni kdo spomnil in za »ogrevanje« pripravil kakšnega šaljivega tekmovalca.

Tudi tako je bilo v redu in učenci upamo, da bo tudi naslednje leto tako ali pa še bolje.

Nataša Hribar in Mojca Omrzu,
novinarski krožek, OŠ Frana Albrehta, Kamnik

Šahovski krožek

Tovariš Jus je tudi letos zbral dvaintrideset bodočih šahovskih mojstrov, in jih začel uvajati v skrivnosti kraljeve igre. Ker pravijo, da na mladih svet stoji, ta krožek obiskujejo učenci od prvega do četrtega razreda.

Čeprav imajo nekaj težav s prostorom, jim gre delo kar dobro od rok. Letos se še niso udeležili občinskega prvenstva, ker so šele na začetku poti. Sestajajo se dvakrat tedensko in prvi pogoj za dobro delo sta resnost in redno obiskovanje vaj. Pravijo, da bodo ob koncu šolskega leta že znali toliko, da se bodo prijavi na občinsko prvenstvo in potem videli, koliko kdo zna in velja.

Rianna Kalčič,
novinarski krožek,
OŠ Frana Albrehta, Kamnik

Bil sem učitelj

Prejšnji teden je bila tovarišica zelo prehlajena. Zadnje uro mi je dejala: »Marjan, ti boš vodil glasbeni pouk.« Te naloge sem bil vesel, ker imam rad glasbo.

Vsem sem razdelil knjige Prek sveta odmeva pesem. Izbrali smo pesmico in jo zapeli skupno. Nato si je vsak izbral svojo pesem in jo sam zapel. To so naredili z veseljem. Nekateri so zapeli kar dvakrat. Nazadnje sem iz klopi poklical Renata. Na tablo je narisal razpredelnico. Po dva in dva učenca sta zapela skupaj, jaz pa sem ocenil. Vsi so dobili zelo dobre ocene. Kmalu je bilo konec ure.

Tovarišica me je pohvalila, da sem dobro učil. Tako sem bil prvi učitelj.

Mežnar Marjan
4. r. ZUIM, Kamnik

Boris Čebulj, prvak v nordijski kombinaciji

V soboto, 16. februarja, so se mlajši in starejši pionirji v Selu pri Vodicih pomerili v nordijski kombinaciji za naslov republiškega prvaka. Nastopilo je 18 tekmovalcev iz treh slovenskih klubov. Pogoji za tekmovalce so bili idealni, saj je bil ta dan lep, zimski in sončen, dovolj snega in veliko gledalcev, ki so vneto spodbujali mlade tekmovalce. Najprej so tekmovali v skokih, mlajši pionirji na 20 m, starejši pa na 40 m skakalnici. Pri mlajših pionirjih je zmagal Boris Čebulj ŠSD Komenda-Moste pred Brankom Tomažem SD Strahovica, pri starejših pionirjih pa je bil najboljši Beno Kuster pred svojim bratom Alešem, oba SD Strahovica. Tekmovanje na 2 km dolgi proti je potekalo po Gundersenovi metodi. Po tej metodi štarta zmagovalce v skokih kot prvi, vsi naslednji pa toliko sekund za njim, kolikor so preračunano po točkah zaostajali v skokih za zmagovalcem. Kdor je zaostajal npr. 20 točk, je štartal 40 sekund za prvim. Mikavost te metode je v tem, da zmaga v nordijski kombinaciji tisti tekmovalce, ki priteče prvi na cilj. Gledalci so lahko opazovali in spodbujali pionirje

pri prehitovanju in zaostajanju ter na cilj že lahko pozdravili republiškega prvaka. Pri mlajših pionirjih je bil to Boris Čebulj iz Suhadol, ki je prvi štartal in tudi prvi pritekel na cilj. Boris se že tri leta ukvarja s smučarskimi skoki in tekmo ter dobro obvlada tudi akrobatiko. Vsega tega se ni naučil le pri treningih, temveč tudi v vsakdanjem delu, zlasti s prevažanjem mleka v mlekarino. Na kolo naloži po tri ali štiri velike kangle mleka ter se lahkotno pelje po cesti s kolesom kot da kolo sploh ni dodatno obteženo.

Pri starejših pionirjih je postal prvak Beno Kuster, velik uspeh pa je dosegel Simon Potočnik, ki je z 8. mesta v skokih pritekel tretji na cilj in osvojil bronasto medaljo. REZULTATI: Mlajši pionirji: 1. Čebulj ŠSD Komenda-Moste 413,7 točk; 2. Brank SD Strahovica 400,3 točk; 3. Grčar SD Strahovica 346,7 točk. Starejši pionirji: 1. Kuster B. SD Strahovica 416,3 točk; 2. Kuster A. SD Strahovica 393,5 točk; 3. Potočnik ŠSD Radomeljske čete 359,3 točke.

KLEMEN PIBERNIK

Planinski kotiček

PRVI KAMNIČAN NA NAJVIŠJEM VRHU AMERIKE

V četrtek, 21. februarja, se je vrnil iz Argentine MILAN GLADEK, ki je skupaj s trekkingom, ki ga je organiziral PD Planja iz Ljubljane, obiskal področje okoli najvišjega vrha obeh Amerik, 7035 m visoke Aconcague. Medtem ko je bila ostala odprava napol poslovna napol turistična, je Gladek skupaj še z nekaterimi člani poskušal priti na vrh. To mu je skupaj z IVANOM STOJČEM, članom odprave, tudi uspelo in je tako postal enajsti član AO Kamnik, ki je preoračil nadmorsko višino 6000 m. Čestitam!

SEZONA PREDAVANJ

Zimski čas, ko vreme običajno ne dopušča prav pogoste obiske gora, planinci običajno izkoristijo, da malo pregledajo svojo dejavnost v preteklem letu. Kaj je lepšega kot to narediti v topli sobi z barvnimi diapozitivi. Tako imajo vsakih 14 dni ob četrtkih v mali dvoranci na Kidričevi 38 ob 19. uri predavanja z barvnimi diapozitivi, ki se jih lahko udeležijo vsakdo. Do sedaj je že dvakrat prikazoval diapozitive Marjan Kregar in sicer prvič o ledenem plezanju pri nas pozimi, v Zahodnih Alpah in na Skotskem, drugič nam je pričaral doživitev z odprave na Gangapurno. 28. februarja naj bi Bojan Pollak pripovedoval o obisku poljskih Tater, za naslednja predavanja pa bo visel plakat v društveni omarici.

BOJČ

Moja pot na Pastirce

Dolgo sem si želel, da bi opravil svoj prvi zimski vzpon. Ta želja se mi je uresničila v nedeljo, ko smo se Janez, Stane in jaz zbrali na avtobusni postaji. Stane, ki je pohod vodil, je imel za svojo in najino varno hojo s seboj tudi cepin in dereze. Pred odhodom avtobusa smo na Planinskem društvu vzeli venec in ga kasneje, v Kamniški Bistrici, položili k spomeniku partizanov-planincev.

Do žičnice za Veliko planino smo se v avtobusu vozili kot sardine v konzervi, naprej do Kamniške Bistrice pa kot lordi. V dolini Bistrice je bila rahla megla, zato so se vrhovi zdeli neznansko daleč. Začeli smo »grizti kolena« proti Kamniškemu sedlu. V Galerijah smo občudovali nekajmetrsko ledene sveče. Blizu nas smo zagledali gamsa. Sprehajal se je po takšni strmini, po kateri bi se jaz in še marsikdo odvalil v dolino. Vsake toliko časa smo se ustavili, da smo se odpočili in razgledali okrog. Na enem izmed postankov smo zagledali tri srne v hitrem drncu. Pogled nanje nas je vzpodbudil k pogovoru o kozah in kozlih ter jelenih. Odločili smo se, da nadaljujemo pot po hudourniški strugi. Stane nama je pokazal, kako se hodi s cepinom. Z Janezom sva izmenično preizkušala naučeno znanje. Po dveh urah in pol smo prišli do Pastircev. Tu smo hitro pomicali. Zaradi pomanjkanja opreme in vetra, ki je vrtinčil sneg na Kamniškem sedlu, nanj nismo šli. Namenili smo se pod Brano. Na večji strmini sva se z Janezom učila ustavljanja s cepinom v primeru padca. Po nekaj poskusih sem bil moker do spodnjice, a me ni zeblo. Dva planinca, ki sta že zapuščala Pastirce, sta nas vneto in dolgo opazovala. Verjetno sta se čudila našim »norostim«. Povratek v Bistrico je bil hiter in varen.

Želim si, da bi še kdaj doživel tako prijeten, varen, zanimiv in lep pohod. Morda bom s tem svojim prispevkom pritegnil kakšnega mladega planinca v naše vrste in gore.

Primož Brišnik
Pionirska sekcija
PD Kamnik

Garaža na Duplici ali Bakovniku najamem. Vrečar, Groharjeva 14, Kamnik, telefon 320-855, dopoldan.

Inštruiram matematiko, računalništvo in angleščino z osnovno in srednjo šolo. Tel. 831-625.

V najem dam 35 m² stanovanjske površine za mirno obrt – med Kamnikom in Domžalami (spomladi). Naslov v uredništvu.

MOJ MIKRO
Superchess 3.0
in 3.5

Kinopodjetja Kranj vabi na ogled zanimivih predstav v kinu Dom:

MARCA SPET FILMSKO GLEDALIŠČE V KAMNIKU

Ko boste razmišljali in SODILI o filmski ponudbi v Kamniku, ne boste več mogli preprosto zamahniti z roko in zmigniti z rameni, češ – kino, poceni plaža, seks in kriminalke, trivialni medij, zaslužkarski interes!

PREMIKA SE!

KOT SLIKA NA PLATNU, TAKO TUDI VSEBINA PROGRAMSKE PONUDBE!

V času, ko so večeri še dolgi, a hladni, ko se dnevi še zgodaj prevešajo v noč, a TV program intenzivno dolgočasi, ko domišljija še dremavo okleva v stanju neprebujenosti, smo vam pripravili

SERIJO

izvrstnih filmskih predstav, ki si jih lahko ogledate v okviru

NOVEGA

ciklusa

FILMSKEGA GLEDALIŠČA

v Kamniku.

Za tiste, ki ljubite akcijo, drznost, ljubezenske zgodbe, pa družbene in socialne drame, thrillerje, politične filme itd., smo pripravili 8 filmskih umetnin, od katerih bo kar 5 premierskih, torej prvič predvajanih v naših kinematografih!

IZREDNA PRILOŽNOST za VSE ljubitelje sedme umetnosti – **FILMSKO GLEDALIŠČE!**

LJUBEZEN, slovenski film, režija Rajko Ranfl – 5. marca **GOSPOD BOCKERER**, avstr. polit. film, režija Ernst W. Kalinke – 12. marca **FANNY IN ALEXANDER**, švedska drama, režija Ingmar Bergman – 19. marca **YOL**, turška socialna drama, režija Serif Gören – 2. aprila **VOJNE IGRE**, ameriški fantastični thriller, režija John Badham – 26. marca **FITZCARRALDO**, nemški psih. film, režija Werner Herzog – 9. aprila **DIRIGENT**, poljska družbena drama, režija Andrzej Wajda – 16. aprila **GANDHI**, angl. indijski biogr. film, režija Richard Attenborough – 23. aprila Filmske predstave bodo **OB TORKIH** v marcu in aprilu 1985, abonmajske vstopnice pa bodo na voljo po **izjemno UGODNI CENI**: – 400,00 din mladinski abonma / prva predstava – ob 18. uri – 500,00 din abonma odrasli / druga predstava – ob 20. uri Vstopnice bodo v prodaji pri blagajni kina DOM v Kamniku, lahko pa jih naročite tudi z naročilnicami.

Vsaki abonmajske vstopnici je priložen filmski katalog s kratko oceno filma!

NI RAZLOGA, DA SE IZJEMNO ZANIMIVI PONUDBI NE BI ODZVALI!

PRIČAKUJEMO VAS – Kinopodjetje KRANJ

Jalung Kang 85

V torek, 26. februarja je iz Ljubljane odpotovala prek Zagreba in Amsterdama v Katmandu 2. SAHO (Slovenska alpinistična himalajska odprava), ki se bo poskušala povzpeti na 8505 m visoki Jalung Kang v Kangčendzengi v vzhodnem Nepal na meji s Sikkimom, po doslej še nepreplezanem severnem steburu. To je vsekakor najpomembnejši alpinistični dogodek v Jugoslaviji v letu 1985, ki bo v primeru uspeha tudi močno odjeknil po vsem svetu.

Za nas Kamničane je ta odprava še posebej zanimiva, saj se je udeležujeta kar dva člana kamniškega alpinističnega odseka, ki pa ju verjetno ni potrebno predstavljati, saj sta poznana ne samo po Kamniku, ampak tudi zunaj njega. To sta TONE ŠKARJA in MARJAN KREGAR.

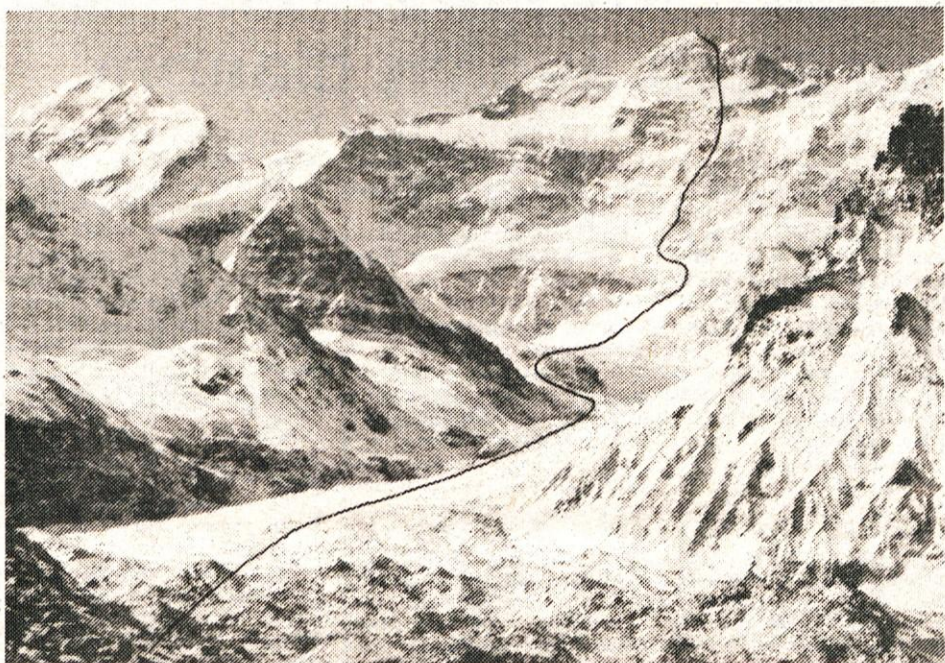
Odpravo, ki šteje 14 članov in v kateri je večina trenutno najboljših slovenskih alpinistov, vodi Tone Škarja. Tone sicer ni Kamničan, saj je doma v Mengšu, vendar se ni nikoli zapiral v ozke lokalne meje in je tako že več kot 20 let član kamniškega Alpinističnega odseka. Zato ga imamo za enega od pojmov povojnega kamniškega vrhunskega alpinizma. Preplezal je dolgo vrsto smeri v naših Alpah, Dinarskem gorstvu, pa tudi v Avstriji, Franciji, Švici, Kavkazu in Himalaji, kjer je bil že petkrat, od tega dvakrat kot vodja zelo uspeš-

nih odprav, na Kangbačen 1974 in na Mount Everest 1979.

Poleg njega je v odpravi tudi Kamničan Marjan Kregar. Ta je v kamniškem alpinističnem odseku že več kot deset let in nadaljuje z vrhunsko kvaliteto kamniškega alpinizma. Preplezal je vrsto smeri v naših Alpah, Dinarskem gorstvu, Avstriji, Franciji, Italiji, Poljski, Hindukušu. Bil je tudi dvakrat v Himalaji, v odpravi Lotse 1981 in na Gangapurno 1983. V zadnjem času se sicer precej intenzivno ukvarja tudi z zmagajstvom, vendar trenutno alpinizem še prevladuje. V odpravi je zadolžen za opremo in tu je prispeval že veliko dela pri cepinih, plezalnih pasovih in šotorih itd.

Kangčendzenga je Tonetova gora. Že leta 1974, ko smo bili v odpravi na Kangbačen, je

upal, da nam bo uspelo priti tudi na Zahodni vrh s platoja pod vrhom. Vendar je bil greben prezahteven, tako da nismo niti poskusili, pa tudi dovoljenja za vzpon na vrh nismo imeli. Toda misel na to goro, ki je resnično mogčna, saj poteka osrednji greben kar 16 kilometrov, kar je toliko kot od Grintovca do Raduhe, v nadmorski višini nad 7000 m in s svojimi 4 vrhovi nad 8000 m predstavlja pravo pogorje, je v njemu živel ves čas in preraščala v željo, priti na vrh. Če bi ta hrib primerjali z našimi, bi lahko rekli tako kot Julij Kugy, da je Jalovec »zauber« fant, a Triglav kraljestvo tudi, da je Everest pač najvišji vrh sveta, Makalu »zauber« fant, Kangčendzenga pa pravo kraljestvo. Saj tudi ime Kangčendzenga v prevodu pomeni nekaj kot »Pet zakladnic mo-

Severno ostenje Kangčendzenge z vrisano predvideno smerjo na njen zahodni vrh – Jalung Kang.

Tone Škarja

Marjan Kregar

gočnega snega.« In ta Tonetova želja se je začela uresničevati. Več let je pripravljala odpravo, vložil vanjo ogromno dela, saj je bilo potrebno zbrati več kot 25 milijonov dinarjev, urediti vse formalnosti in se rešiti vseh birokratskih zank, zbrati in zapakirati dve in pol tone opreme (hrano bodo v glavnem vso kupili v Nepal) in rešiti še nešteto večjih in manjših problemov. Res je, da so mu pri tem bolj ali manj pomagali tudi drugi člani odprave, vendar je glavna teža dela ležala na njegovih ramenih.

Po prihodu v Katmandu čaka odpravo še urejanje formalnosti, nato pa dolga pot do vznožja gore. Približno do Hileja naj bi se še peljali, odprava Kangbačen '74 je do tam rabila tri dni peš, vendar tudi v Nepal gradijo vse več cest in se komunikacijsko vse bolj odpirajo. Nato pa jih čaka okoli 12 dni hoje po grebenih, ozki dolini Tamurja in skozi sotesko Čar Ču do zadnje stalno naseljene vasi Ghunza. Od tam pa imajo še tri dni do baznega tabora, ki ga bodo postavili na Pangpemi, pod Wedge Peakom (6812 m), na katerega

vrh so prvi stopili 1974. leta Jugoslavlani.

In ko bodo v baznem taboru, se bo vse skupaj šele dobro začelo: mrz, višina, redki zrak, plazovi, seraki, slabo vreme, težave v ledu, skali. Vložiti bodo morali ogromno naporov in znanja, če bodo hoteli priti na vrh. Vendar vse to, kar nedvomno imajo: znanje in dobra fizična pripravljenost, ne bo dovolj, če ne bodo imeli tudi sreče. Zato jim vsem ob odhodu zaželimo veliko, veliko sreče in da se vsi živi in zdravi vrnejo!

BOJČ

Uspeh naših biatloncev na državnem prvenstvu

Od 13. do 17. februarja je bilo na olimpijskih progah na Igmanu državno prvenstvo v biatlonu. Kot prejšnja leta so se tudi letos Kamničani odlično odrezali, saj so osvojili tri zlate medalje – torej tri naslove državnih prvakov. Najbolj je spodbudno, da so najboljšie rezultate dosegli prav mladi tekmovalci iz Kamnika. V Kamniku se nam ni treba bati nazadovanja v tej disciplini, saj smo že nekaj let v samem vrhu v Jugoslaviji.

Prvi dan državnega prvenstva je bil na sporedu tek članov na 20 km. Tu smo na tistem računali na eno od medalj. Izgubili smo jo prav na strelišču, saj je Milan Sedušak, ki je z letošnjimi rezultati veljal za enega od favoritov, zgrešil kar 13 strelcev. Zvone Kemperl je edini opravičil nastop in se uvrstil v okviru svojih zmoglosti. Andrej Lanišek, ki ne trenira več redno, pa prav tako ni ponovil lanskoletnega uspeha. Rezultati: 1. Jure Veleppec V. P. Kranj 1.27,19 (3); 4. Andrej Lanišek Kamnik 1.37,18 (7); 6. Zvone Kemperl Kamnik 1.41,34 (9); 9. Milan Sedušak Kamnik 1.45,40 (13).

Po slabem prvem dnevu smo bili drugi dan bolj zadovoljni. Tekmovali so mlajši mladinci I, letnik 1969. V ognju smo imeli prvega favorita Rajka Novaka, ki letos v Sloveniji še ni bil poražen, za nameček pa je zmagal še na mednarodni tekmi v Avstriji. Za Rajka je značilno, da odlično teče in odlično strelja, kar je v tej disciplini težko uskladiti. Na

zadnjih štirih tekmovanjih je Rajko od desetih strelcev zgrešil samo enega. Na državnem prvenstvu pa je tremu opravila svoje, predvsem v streljanju, tekel je pač tako, kot je zmožen. Tako je Rajko drugič v zgodovini kamniškega biatlona postal državni prvak. Odlično se je uvrstil tudi naš drugi predstavnik Milan Uršič, ki je bil v tej kategoriji najboljši strellec in bi z boljšim delom poleti lahko konkuriral tudi za eno od medalj.

Rezultati: 1. Rajko Novak Kamnik (5) 31,44; 6. Milan Uršič Kamnik (4) 35,32. Tretji dan so nastopili še trije naši mladi tekmovalci. V tej kategoriji na 10 km se je odlično odrezal Tomo Golob, vendar lahko rečemo, da je imel dosti smole, saj je bronasto medaljo izgubil za vsega 6 sekund. Metod Močnik se je prav tako solidno uvrstil, čeprav so njegove zmogljivosti še večje. Robert Sitar, ki je vse poletje in jesen poškodovan, se je tudi uvrstil solidno.

Rezultati: Mladinci II., letnik 67.–68.

1. Goran Mumović – Romanija 41,22 (4); 4. Tomo Golob – Kamnik 45,19 (4); 6. Metod Močnik – Kamnik 46,50 (6); 9. Robert Sitar – Kamnik 48,38 (4) Člani 10 km: 1. Marjan Vidmar – Dol 38,38 (4); 5. Andrej Lanišek – Kamnik 41,44 (7); 6. Milan Sedušak – Kamnik 41,55 (6); 7. Zvone Kemperl – Kamnik 42,13 (3).

Četrti, zadnji dan tekmovanja, so bile na sporedu štafete za mladince in člane. Ker je bila proga za vse enaka, je bil start za vse skupaj. Za Kamničane sta prve predaje tekla Kemperl in Golob in že po prvi predaji je kazalo odlično za Kamničane. Članska ekipa je predala kot prva, mladinska, ki je bila najmlajša med vsemi, pa druga, kar je bilo veliko presenečenje za vse navzoče strokovnjake. Seveda pa tu lahko oba prva tekača posebej pohvalimo, ker je od prvih veliko odvisev končni rezultat. Naslednja tekača – Sedušak, ki se na strelišču ponovno ni izkazal, zato pa odlično tekel in Močnik – sta prednost še povečala. Zadnja tekača – Lanišek in Novak – pa sta prednost samo še obdržala. Nad generalnim drugim mestom kamniških mladincev je bil presenečen tudi sekretar za biatlon in tehnični delegat na tem prvenstvu Janez Vodičar.

Rezultati: člani – 1. Kamnik (Kemperl, Sedušak, Lanišek) 1.33,57

mladinci – 1. Kamnik (Golob, Močnik, Novak) 1.41,24.

Sodelovalo je enajst štafet.

Ekipna uvrstitev: 1. Romanija 119 točk; 2. Kamnik 84 točk; 3. Sarajevo 68 točk; 4. Ihan 54 točk; 5. VP Kranj 42 točk; 6. Dol 27 točk; 7. Pohorje 22 točk; 8. Logatec 10 točk; 9. Sar. vojna oblast 10 točk; 10. ZEM 3 točke itd.

Naj povemo še to, da smo Kamničani imeli na tekmovanju osem tekmovalcev; Romanija-Pale, ki so zmagali v ekipnem tekmovanju, pa dvajset tekmovalcev. V ekipi osmih tekmovalcev iz Kamnika smo imeli tudi dva spremljevalca, ki sta nam bila oče in mati na tem dolgem potovanju v Sarajevo. To sta Srečo Koželj, ki je skrbel za finančne in organizacijske posle, in mehanik ter glavni navijač Tomaž Golob.

Z novimi izkušnjami se bodo naši mladi tekmovalci še bolj približali jugoslovanskemu vrhu in to najbrž že naslednje leto, ko bo po vsej verjetnosti prvenstvo v Kamniku.

D. D.

Smučarski skoki v Kamniku

Smučarski klub Kamnik, sekcija za skoke, je pripravila zadnjo soboto v februarju odprto prvenstvo občine Kamnik v smučarskih skokih na 20, 30 in 50-metrskih skakalnicah. Tekmovanje je bilo ob prizadevanju članov skakalne sekcije in njihovih privržencev zelo dobro organizirano, saj so bile skakalnice, kakor tudi vse službe, ki sodelujejo v izvedbi tekmovanja, dobro pripravljene in usposobljene. K uspešni izvedbi je prispevalo tudi sončno in lepo vreme, tako da so bili pogoji za lepe in dolge skoke odlični.

Tekmovanje si je ogledalo okoli tisoč gledalcev, ki so bili s skoki zadovoljni. Tekme se je udeležilo 120 tekmovalcev iz štirinajstih slovenskih skakalnih klubov. Tudi kvaliteta večine skakalcev je bila na nivoju, saj so nastopili tudi nekateri sedanjci in bivši reprezentantje različnih selekcij. Posebna zahvala za uspešno izvedbo tekmovanja gre tudi Kamniškemu organizacijam združenega dela in nekaterim obrtnikom, ki so s praktičnimi nagradami nagradili najboljše skakalce vseh kategorij. Čeprav se je tekmovanje zaradi velikega števila tekmovalcev precej zavleklo, kljub temu ni izgubilo na kvaliteti in zanimivosti. Predvsem skoki na največji, 50-metrski skakalnici, so gledalcem omogočili obilo zadovoljstva, saj so bili skoki zelo dolgi in lepi. Prav na tej skakalnici je tekmovalac iz Zirov Kopač dosegel najdaljši skok dneva in tudi rekord skakalnice, ki zdaj znaša 49 metrov. Čeprav je največja skakalnica zelo zahtevna, saj je krivulja leta zelo visoka, ni bilo veliko padcev. Od tek-

movalcev je pohvaliti vse udeležence, zmagovalce, med njimi pa predvsem rekorderja Kopača iz Zirov, ki je zmagal v konkurenci starejših mladincev in zmagovalca v članski konkurenci »domaćina« Petra Pibernika. Med veterani je treba opozoriti na zmagovalca v tej konkurenci Franca Štebete in najstarejšega tekmovalca na tekmi 43-letnega Oskarja Žnidarja.

Tudi tokrat se je pokazalo, da je zanimanje za to atraktivno zimsko športno panogo veliko. Čeprav letošnji pogoji za trening v Kamniku niso bili najboljši, pa je treba pohvaliti tudi domačine, ki so se dokaj uspešno kosali s skakalci iz najbolj razvitih slovenskih klubov. Ob boljših pogojih za delo bi bili rezultati naših tekmovalcev lahko bistveno boljši, saj mnogim ne manjka niti talenta, niti volje. Upamo, da tudi v prihodnje lahko še pričakujemo takih tekmovanj.

Rezultati so bili naslednji:

CICIBANI: 1. Rednjak Boštjan SSK Titovo Velenje 191 (15,5, 14,5), 2. Jekovec Dejan SK Trzin 185 (15, 14,5), 3. Topič Denis SSK T. Velenje 181 (14, 14,5), 8. HRIBAR Anže SK Kamnik 175 (14,5, 14,5), 13. Belaj Jani SK Kamnik 163,5 (13,13), 14. Kladnik Matjaž SK Kamnik 163 (13, 12,5), 32. Černelič Boštjan SK Kamnik 133,5 (11,5, 12,5), 33. Prešern Jani SK Kamnik 127 (11,5, 11,5), 34. Kladnik Tomaž SK Kamnik 127 (12,13p).

ML. PIONIRJI: 1. Pogorelec Gorazd SSK T. Velenje 175,3 (27, 29,5),

Pokal republik in pokrajin v biatlonu

V smučarskem klubu Kamnik – tekaška sekcija – smo letos pridobili tudi nekaj mladih tekmovalcev in dva od njih. Tomo Uršič in Dominik Spruk, sta se že uvrstila v reprezentanco SRS v biatlonu na podlagi odličnih rezultatov v tej sezoni. Čeprav sta oba še mlajša pionirja, sta v Mrkoplju tekla med pionirji, ki so dve leti starejši in lahko rečemo, da sta se oba odlično odrezala. Če bi sodelovali tudi mlajši pionirji, bi zasedla prvo in drugo mesto. Pionirji streljajo z zračno puško in to z desetimi strelji, pet leže, pet stoje, v 10 m oddaljeno tarčo. Tomo Uršič, ki je prav gotovo v tej disciplini velik up, ne samo v Sloveniji, najbrž tudi v Jugoslaviji, je zgrešil samo enega od desetih strelcev (menda je strelske sposobnosti podedoval po očetu, ki je strasten lovec). V svoji kategoriji Tomo v Sloveniji v tej zimi še ni bil premagan. Rezultati: 1. Ožbolt SRS, 2. Starbek SRS, 3. Nagode SRS, 4. Uršič SRS, 6. Spruk SRS.

Štafete: 1. SRS I (Ožbolt, Starbek, Nagode), 2. SRS II (Lotrič, Leskovec, Spruk), 3. Hrvaška I. Sodelovalo je 35 pionirjev.

A. L.

2. Rednjak Danilo SSK T. Velenje 160 (27,5 27), 3. Čepelnik Viki SSK T. Velenje 158,7 (25,5, 27), 5. Balantič Tomaž SK Kamnik 156 (26, 27), 7. Grzinčič Damjan SK Kamnik 152,5 (25,5, 26,5), 16. Lanišek Jože SK Kamnik 135,5 (23, 24), 26. Novak Franci SK Kamnik 105,8 (19,20), 29. Korožec Damjan SK Kamnik 88 (18,19).

ST. PIONIRJI: 1. Petek Franc SK Zirovnica 211,4 (44,5, 43,5), 2. Gašperlin Marjan SK Zirovnica 207,1 (43,5, 43,5), 3. Dolar Gregor, SSK T. Velenje 190,3 (40,5, 40,5).

ML. MLADINCI: 1. Tamše Roman, SSK T. Velenje 211,1 (45, 44,5), 2. Kaltenekar Denis SK Zirovnica 188 (39, 43), 3. Košelnik Matjaž SK Zirovnica 177,3 (39, 39,5).

ST. MLADINCI: 1. Kopač Robi SSK Ziri 237,1 (48, 49), 2. Pušnik Boris SSK T. Velenje 221,6 (46, 46), 3. Demšar Boštjan SK Trzin 208 (45, 45), 7. Moljk Jože SK Kamnik 153,4 (34,34).

ČLANI: 1. Pibernik Peter Moste, 224,8 (46,5, 47), 2. Kavčič Dušan SSK Ziri 224,1 (47,5, 47), 3. Štirn Silvo SK Triglav 218,1 (46, 46), 11. Osolnik Peter SK Kamnik 174 (39, 38), 12. Arko Jože SK Kamnik 171,4 (44p, 44).

VETERANI: 1. Štebe Franc SK Kamnik 193,5 (42, 43), 2. Žnidar Oskar SK Kamnik 183,3 (41, 40,5), 3. Stenko Franc SK Zagorje 153 (34, 36), 9. Rozman Darko SK Kamnik 98 (35, 35).

REZULTATI OBČINSKEGA PRVENSTVA:

CICIBANI: 1. Hribar Anže, 2. Belaj Jani, 3. Kladnik Matjaž

ML. PIONIRJI: 1. Balantič Tomaž, 2. Grzinčič Damjan, 3. Novak Franci

ST. PIONIRJI: 1. Lanišek Jože

ST. MLADINCI: 1. Moljk Jože

ČLANI: 1. Pibernik Peter, 2. Osolnik Peter, 3. Arko Jože

VETERANI: 1. Štebe Franc, 2. Žnidar Oskar, 3. Rozman Darko

J. A.

Kamniški občan

KAMNIŠKI OBČAN, glasilo občinske konference SZDL Kamnik – Kamniški občan je aprila 1981 ob 20-letnici izhajanja prejel srebrni znak OF – Ureja uredniški odbor – glavna in odgovorna urednica Jana Taškar – tehnični urednik Franc Mihevc – strokovna sodelavka Vera Mejač – Izhaja dvakrat mesečno – Naslov uredništva: Kamnik, Tomšičeva 2, telefon 831-311 – tekoči račun pri OK SZDL 50140-678-57039 – Kamniški občan – Rokopisov in fotografij ne vračamo – Tiska CGP Delo v Ljubljani.

Oživljena karate sekcija

V Stranjah je po daljši prekinitvi spet oživela karate sekcija pri živahnem športnem društvu Jurij Libnik. Na pobudo ZSMS se je delu s pionirji in mladinci posvetil Sašo Mikuš, nosilec črnega pasu – 1 DAN, ki sicer trenira in uspešno nastopa za karate klub Forum iz Ljubljane.

Po štirih mesecih treninga je trinajst članov sekcije uspešno opravilo izpite za 8. kyu, ki je prva stopnja šolskega pasu (8. – 1. kyu). Na treningih je poleg obvezne vadbe karate tehnike za določen pas, poudarek tudi na samoobrambnih prijemih in jin-jitsu in juda (meti).

Na predlog nekaterih občanov bo ob koncu tega oziroma na začetku prihodnjega šolskega leta verjetno organiziran trimesečni tečaj samoobrambe za starejše, na katerem bodo dobili koristne napotke, kako se upreti napadu nasilneža.

V marcu bo že možen vpis v sekcijo. Vabljeni ste vsi, ki želite sami poskrbeti za svojo varnost, predvsem pa za svoje telo, ki ga boste na treningih (vsak torek ob 18. uri v telovadnici OS Kamniškega bataljona Stranje) dobro razgibali, utrdili ter se ga naučili obvladati, seveda pa tudi vsi tisti, ki se želijo s karatejem intenzivneje ukvarjati in tekmovati v športnih borbah in katah.

D. D.